የሙሉ ወንጌል አማኞች ቤተ ክርስቲያን
የእምነት መግለጫ

1. ስድሳ ስድስቱን የብሉይና የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት የያዘው መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር እስትንፋሳዊ ቃል ፣ ምንም ስሕተት የማይገኝበት ፣ እምነትንና ተግባርን በሚመለከት ሁሉ የመጨረሻው ሥልጣን ያለው እንደሆነ እናምናለን ።

2. በእግዚአብሔር አብ ፣ በእግዚአብሔር ወልድ ፣ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ—አንድ አምላክ እናምናለን ።

3. በመፍጠር ሥራ ፣ ፍጥረትን በመጠበቅ ፣ በመግለጥ ፣ በመዋጀትና በመጨረሻው ፍርድ የእግዚአብሔርን ፍጹም ሥልጣንና የበላይነት እናምናለን ።

4. ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከድንግል ማርያም መወለዱን ፣ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ መሆኑን ፣ ለሰው ልጆች ቤዛ ሆኖ በመስቀል ላይ መሞቱን ፣ መቀበሩን ፣ በሦስተኛው ቀን በአካል ከሙታን መነሣቱን ፣ ወደ አብ ቀኝ ማረጉንና አሁን ለእኛ እንደሚማልድ ፣ ደግሞም በሕያዋንና በሙታን ላይ ሊፈርድ በክብርና በግርማ እንደሚመለስ እናምናለን ።

5. ሰው በእግዚአብሔር አምሳል መፈጠሩን ፣ በኃጢአት መውደቁንና በዚህም ምክንያት የእግዚአብሔር ቁጣና ፍርድ ያለበት በደለኛ መሆኑን እናምናለን ።

6. ከኃጢአት ዕዳ ፣ ኃይልና ቅጣት ሰው ሊድን የሚችለው ኃጢአት የሌለበት የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ የሰው ምትክ ሆኖ በፈጸመው የቤዛነት ሥራ ብቻ በመሆኑ ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር ጸጋ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ብቻ እንደሚጸድቅ እናምናለን ።

7. ኃጢአተኛ በኃጢአቱ ተጸጸቶ ንስሐ እንዲገባ ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ ዳግመኛ በመወለድ አዲስ ፍጥረት እንዲሆን መንፈስ ቅዱስ በሕይወቱ እንደሚሠራ እናምናለን ።

8. መንፈስ ቅዱስ በአማኝ ሕይወት ውስጥ እንደሚኖር እናምናለን ። አማኙ በመንፈስ ቅዱስ ሲጠመቅ ኃይልን እንደሚቀበልና በልሳን እንደሚናገር ፣ በየጊዜውም በመንፈስ ቅዱስ እንደሚሞላ እናምናለን ።

9. እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ዛሬም ልዩ ልዩ የጸጋ ስጦታዎችን ለአማኞች እያካፈለ በሙሉ ኃይልና ሥልጣን ተአምራትን በማድረግ ፣ ድውያንን በመፈወስ ፣ አጋንንትን በማውጣትና ሌሎችን አገልግሎቶችን በመፈጸም ለጌታችንና ለመድኃኒታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ ክብር ለእግዚአብሔር መንግሥት መስፋት ፣ ለቤተ ክርስቲያን መታነጽ እንደሚሠራ እናምናለን ።

10. የክርስቶስ አካል በሆነች ፣ ከእግዚአብሔር መንፈስ ዳግም የተወለዱ ሁሉ በሚገኙባት በአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እናምናለን ።

11. ኃጢአተኛ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ ንስሐ በገባ ጊዜ በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ መተባበሩን ለመግለጽ በአብ ፣ በወልድ ፣ በመንፈስ ቅዱስ ስም በውኃ ውስጥ በመጥለቅ እንደሚጠመቅ ፣ እንዲሁም ጌታ እስኪመጣ ሞቱን ለመናገርና ከምዕመናን ጋር ያለውንኅብረት ለመግለጽ የጌታን እራት እንደሚካፈል እናምናለን ።

12. በሙታን ትንሣኤ ፣ በኃጥአን ላይ በሚደርሰው የዘላለም ፍርድና አማኞች በሚቀበሉት የዘላለም ሕይወት እናምናለን ።

ሙሉ ወንጌል አማኞች
ቤተ ክርስቲያን

መሠረታዊ የክርስትና ትምህርት

መ ግ ቢ ያ

በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አምነው የዳኑ የቤተ ክርስቲያኒቱ አባሎች ያመኑትን ነገር እንዲያውቁ እና ተመሳሳይ የሆነ እምነትና መረዳት ኖሯቸው ባመኑበትና በተረዱት ጸንተው እንዲኖሩ ያስፈልጋል ። የሚድኑ ሰዎችም ስለእምነታቸው መሠረታዊ እውነቶችን እንዲያውቁ በሥርዓት መማራቸው አስፈላጊ በመሆኑ ፣ አገልጋዮች የሚጠቀሙበት የክርስትና ትምህርት ማብራሪያ መኖሩ ተገቢ ነው ። በተጨማሪም ቤተ ክርስቲያኒቱ መሠረታዊ በሆኑ የክርስትና ትምህርቶች ያላትን እምነት ለተከታዩ ትውልድ እንዲተላለፍ በቅደም ተከተል በጥንቃቄ ማስፈር ያስፈልጋል ።

ስለሆነም ይህ «መሠረታዊ የክርስትና ትምህርት» እንደ መመሪያ ይሆን ዘንድ በመጽሐፍ ቅዱስ እውነት በመመሥረት በብዙ ጸሎትና ጥንቃቄ በቤተ ክርስቲያኒቱ ተዘጋጅቷል በዝግጅቱ ወቅት ቀደም ሲል የነበረው የእምነት አንቀጽ በቤተ ክርስቲያኒቱ የትምህርት ክፍል ተብራርቶ ከተጻፈ በኋላ ፡- በቤተ ክርስቲያን መሪዎች ፣ ወንጌላውያንና ከተለያዩ የአገልግሎት ክፍሎች በተውጣጡ በጠቅላላው ሰባ ሰባት በሚያህሉ ወንድሞችና እህቶች ታይቶ ፣ ብዙ ውይይት ከተደረገበት በኋላ ባሁኑ መልኩ ተዘጋጅቶ ቀርቧል ።

ይህ የክርስትና ትምህርት መመሪያ ዋና ዋና የሆኑ የክርስትና ትምህርቶችን የያዘ ሲሆን ፡- እነዚህን ዓበይት ርእሶች ጠቅለል ባለ መልክ ለመዳሰስ እንጂ እያንዳንዱን በዝርዝር ለመግለጽ ሙከራ አያደርግም ። ስለሆነም ምዕመናን በግልም ሆነ በሕብረት የተዘረዘሩትን ርእሶች ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር በማገናዘብ እንዲያጠኑ ፣ አገልጋዮችም አስፍተው እንዲያስተምሩ ቤተ ክርስቲያን ታሳስባለች ።

ወደ እውነት ሁሉ የሚመራ መንፈስ ቅዱስ በዚህ ጽሑፍ አማካይነት አገልጋዮችን ፣ ምዕመናንንና በጽሑፉ የሚጠቀሙትን ሁሉ ወደ በሰለ መረዳት ያደርሳቸው ዘንድ ቤተ ክርስቲያን ጸሎቷ ነው ።

የአዲስ አበባ ሙሉ ወንጌል አማኞች
አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን

ነሐሴ 1983 ዓ. ም.
አዲስ አበባ

ማ ው ጫ

ገጽ

I መጽሐፍ ቅዱስ - - - - - - - - - - - - - - - 11

1 ምንነቱ

1.1 የእግዚአብሔር እስትንፋሳዊ ቃል
1.2 የተጻፈበት መንገድ

2 ዓላማውና ሥልጣኑ/ኃይሉ

2.1 ዓላማው
2.2 ሥልጣኑ/ኃይሉ

3 የመጽሐፍ ቅዱስ ዝርዝርና መመዘኛ

3.1 የመጻሕፍቱ ዝርዝር
3.2 የመጻሕፍቱ መመዘኛ

II እግዚአብሔር - - - - - - - - - - - - - - - 16

1 የእግዚአብሔር ሕልውና

1.1 በፈጠረው ፍጥረት ይገለጻል
1.2 በሕሊና ሕግ ይታወቃል

2 የእግዚአብሔር ማንነት

2.1 መንፈስ ነው
2.2 ውሱንነት የሌለበት ነው
2.3 ከፍጥረቱ ተለይቶ በራሱ የሚኖርና ከፍጥረቱ ጋር ግንኙነት ያለው ነው
2.4 እኔነት ፡ ያለው ነው ።

3 የእግዚአብሔር ስሞች

3.1 አጠቃላይ ስሞች
3.2 ጣምራ ስሞች

4 የእግዚአብሔር ባሕርይ

4.1 ጻድቅ ፈራጅ ነው
4.2 ፍቅር ነው

4.3 እውነተኛ ነው
4.4 ቀናተኛ ነው
4.5 ሁሉን አዋቂ ነው
4.6 ቅዱስ ነው
4.7 ሁሉን ቻይ ነው
4.8 የማይለወጥ ነው
4.9 በቦታና በጊዜ ያልተወሰነ ነው
4.10 ከሁሉ በላይ ሥልጣን ያለው ነው

5 የእግዚአብሔር ሥራዎች

5.1 ፈጣሪ ነው
5.2 የፍጥረት ጠባቂና ገዥ ነው
5.3 አዳኝ ነው

6 ሥላሴ

6.1 የእግዚአብሔር አንድነት
6.2 የሥላሴ ሦስትነት
6.3 የእግዚአብሔር አንድም ሦስትምነት

7 እግዚአብሔር አብ

7.1 ማንነቱ
7.2 ሥራው

III ኢየሱስ ክርስቶስ - - - - - - - - - - - - - - - - - - 23

1 ማንነቱ

1.1 አካላዊ አቋም አለው
1.2መለኮት ነው
1.3 ልጅነቱ
1.4 ሰብዓዊነቱ

2 አገልግሎቶቹ

2.1 ሦስቱ አገልግሎቶቹ
2. የማዳን ሥራው (ምድራዊ አገልግሎቱ)
2.3 በመፈጸም ላይ ያለው አገልግሎቱ

1V መንፈስ ቅዱስ - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 30

1 ማንነቱ

1. አካላዊ አቋም አለው
1.2 መለኮት ነው
1.3 የተጠራባቸው ምሳሌዎችና መገለጫዎች

2 የመንፈስ ቅዱስ ተግባር

2.1 በብሉይ ኪዳን
2.2 በአዲስ ኪዳን

3 የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀትና ሙላት
3.1 የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት
3.2 የመንፈስ ቅዱስ ሙላት

4 የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች

4.1 የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ዝርዝር
4.2 የስጦታዎች አሰጣጥ
4.3 ስጦታዎቹ የሚሰጡበት ዓላማ/ምክንያት
4.4 የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች አጠቃቀም

5 የመንፈስ ፍሬ

V ሰውና ኃጢአት - - - - - - - - - - - - - - - - - 39

1 ሰው

1.1 የሰው ማንነት
1.2 የሰው አፈጣጠር
1.3 የሰው ፍጥረት ይዘት
1.4 ሰው ከውድቀት በፊት
1.5 የሰው ውድቀት

2 ኃጢአት

2.1 ትርጉም
2.2 አጀማመር
2.3 የኃጢአት ሁለንተናዊነት እና እውነት
2.4 የውርስና የድርጊት ኃጢአት
2.5 የኃጢአት ውጤት
2.6 በኃጢአት ላይ የክርስቲያን አቋም

VI ደህንነት ገጽ

1 ምንነት 42

2 ዳግም ልደት

2.1 የዳግም ልደት ማግኛ መንገድ
2.2 የክርስቶስ ቤዛነት በዳግም ልደት

3 መጽደቅ

4 መቀደስ

5 መክበር

6 ልጅነት

6.1 የልጅነት ሥልጣን/በረከት
6.2 የልጅነት ተግባር

7 የእግዚአብሔር ምርጫ ፤ የሰው ነጻ ፈቃድና የደህንነት የዘላለም ዋስትና

VII ቤተ ክርስቲያን - - - - - - - - - - - - - - - - 47

1 ምንነቷ

1.1 ዓለም አቀፏ ቤተ ክርስቲያን
1.2 አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን

2 ቤተ ክርስቲያን የተገለጸችባቸው ምሳሌዎች

2.1 አዲሱ ሰው
2.2 የክርስቶስ አካል
2.3 የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ
2.4 የክርስቶስ ሙሽራ

3 ዓላማና ተግባር

3.1ዓላማ
3.2 ተግባር

4 የቤተክርስቲያን ሥልጣን

4.1 በክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት ላይ

4.2 በአባሎችዋ ዘንድ ቅድስናን መጠበቅ ፤ ወንጌልን መስበክ
4.3. አገልጋዮችን መሾምና መሻር

5 የአገልግሎት ስጦታዎች

5.1 ሐዋርያት
5.2 ነቢያት
5.3 ወንጌላውያን
5.4 እረኞች
5.5 አስተማሪዎች

6 አደረጃጀት

6.1 አመሠራረት
6.2 አባልነት
6.3 መስተዳደር

7 ግንኙነት

7.1 ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናትና መንፈሳዊ ድርጅቶች ጋር /
7.2 ከህብረተሰብ ጋር
7.3 ከመንግሥት ጋር

VII መላእክት - - - - - - - - - - - - - - - - - - 56

1 ማንነት

2 ዓይነታቸው

2.1 የብርሃን መላእክት
2.2 የጨለማ መላእክት

3 ሰይጣን

3.1 ማንነት
3.2 የሚጠራባቸው ስሞች
3.3 ባሕርዩና ሥራው
3.4 በሰይጣንና በመላእክቱ ላይ አማኞች ያላቸው ሥልጣን
3.5 የሰይጣንና የመላእክቱ ፍጻሜ

IX የመጨረሻ ዘመን - - - - - - - - - - - - - - - - 61

1 የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት

1.1 ምንነቱ
1.2 እርግጠኛነቱ
1.3 የሚመጣባቸው ሁኔታዎች
1.4 የመምጣቱ ምልክቶች

2 የክርስቶስ የሆኑት ትንሣኤ

3 መነጠቅ

3.1 የክርስቶስ ፍርድ ወንበር
3.2 የበጉ ሠርግ እራት

4 የዳንኤል ሰባኛ ሱባዔ

4.1 የክርስቶስ ተቃዋሚ
4.2 ሐሰተኛው ነቢይ
4.3 ታላቁ መከራ
4.4 የአርማጌዶን ጦርነት
4.5 የዲያብሎስ መታሰር
4.6 የሰባኛው ሱባዔ ቅዱሳን

የሺህ ዓመት መንግሥት

5.1 የአሕዛብ ፍርድ
5.2 የመንግሥቱ ዜጎች ተካፋዮች
5.3 ሌሎች የመንግሥቱ ባሕርያት
5.4 የዲያቢሎስ መፈታት የጎግና ማጎግ ጦርነት

6 የሙታን ትንሣኤ

7 የታላቁ ነጭ ዙፋን ፍርድ

8 ዘላለም

I መጽሐፍ ቅዱስ

1. ምንነቱ

ቅዱሳት መጻሕፍት የሚለው ቃል የሚያመለክተው በእግዚአብሔር መንፈስ የተጻፉ የብሉይ ኪዳንና የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍትን ነው ። ይህም የእግዚአብሔር ቃል ነው ። (ዘጸ. 34፡27—28 ፣ ኢያሱ 1፡6 ፣ 2 ሳሙ. 23፡1—2 ሉቃ. 24፡25 27 ፣ 44 ፣ ሮሜ 3፡2 ፣ 2 ጢሞ. 3፡10 ፣ 2 ጴጥ. 1፡20—21)

ይህ መጽሐፍ ከ1500 ዓመት ባላነሰ ጊዜ መካከል ፣ በመንፈስ ቅዱስ በተመሩ 40 በሚያህሉ የተለያየ ሙያና ደረጃ በነበራቸው (ነገሥታት ፣ እረኞች ፣ ዓሣ አጥማጆች ፣ ወ.ዘ.ተ) ሰዎች ፣ በሦስት ክፍለ ዓለማትና በሦስት ቋንቋዎች የተጻፈ በውስጡ የሚያስተላልፋቸው መልእክቶች ምንም ቅራኔ የሌላቸው ፣ በአንድ ሃሳብና ዓላማ የተጠቃለለ ምንም ስህተት የሌለበት የእግዚአብሔር እስትንፋሳዊ ቃል ነው ።

1.1 የእግዚአብሔር እስትንፋሳዊ ቃል (INSPIRED WORD OF GOD)

መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ነው ። (2 ጢሞ. 3፡16)

መጽሐፍ ቅዱስ ራሱ የእግዚአብሔር እስትንፋሳዊ ቃል ስለመሆኑ ማረጋገጫ ይሰጠናል ። እውነተኛ ነው እግዚአብሔር በእስትንፋሳዊ ቃሉ እውነትን አስተላልፎአል ። ጸሐፊዎቹ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸውን ወይም የተገለጸላቸውን እውነት በሚያስተላልፉበት ጊዜ አላበላሹትም ወይም አልለወጡትም ። ይህም ሊሆን የቻለው የእግዚአብሔርን ቃል ያስተላለፉት ሰዎች ሲጽፉ በራሳቸው ወይም ብቻቸውን ሳይሆን በመንፈስ ቅዱስ ምሪትና ቁጥጥር ሥር በመሆን ስለጻፉት ነው ። ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስ በመጀመሪያው ቅጅ ምንም ስህተትየሌለበት መጽሐፍ ነው ።)

ሐዋ. 1፡16—17 ፣ 24 ፣ 25 ፣ ዕብ. 10፡15—16 ፣ 2 ጢሞ. 3፡16 ፣ ሮሜ. 3፡4 ፣ 2 ጴጥ. 1፡21)

1.2 የተጻፈበት መንገድ

ከጥንት ጀምሮ እግዚአብሔር በብዙ ዓይነትና በብዙ ጎዳና ራሱን ገልጦአል ። መጽሐፍ ቅዱስ (በጽሑፍ የሰፈረው) የእግዚአብሔር

እስትንፋሳዊ ቃል ሆኖ የተገለጠ ነው ። ቅዱሳን ሰዎች በመንፈስ ተነድተው በተለያዩ መንገዶች ጽፈውታል ።

— የተጻፈውን መልእክት በቀጥታ በመቀበል (ዘፀ. 31፡18 ፤ 32፡15-16፤34፡27—28)

— በድምጽ የተናገረውን በመስማት (ራዕ. 1፡9—11)

— በራዕይ (ዳን. 7፡1 5)

— ያዩትንና የሰሙትን በጥንቃቄ ተከታትለው በመጻፍ (ሉቃ. 1፡1—4 ፤ ሐዋ. 1፡1—2)

— መልእክትን በደብዳቤ በመጻፍ (2 ጴጥ) ፡ 16—21 ፤ 2 ተሰ. 3፡17)

መጽሐፍ ቅዱስ በተለያየ መንገድ ቢጻፍም ሙሉ በሙሉ የእግዚአብሔር እስትንፋሳዊ ቃል ነው ። እግዚአብሔር በጽሑፍ እንዲሰፍር የፈቀደውን ቅዱስ ቃሉን ቅዱሳን ሰዎች ያለስህተት ያቀርቡት ዘንድ እግዚአብሔር በመንፈሱ ጸሐፊዎችን ይመራና ይቆጣጠር ነበር ።

2. ዓላማውና ሥልጣኑ/ኃይሉ

መጽሐፍ ቅዱስ ግልጽ የሆኑ ዓላማዎች ያሉትና በሚለው ሁሉ ሙሉ ሥልጣን ያለው መጽሐፍ ነው ።

2.1 ዓላማው

— ሰዎች የእግዚአብሔርን ማንነት ባሕርይና ፈቃድ እንዲያውቁ (ማቴ. 22፡29 ፤ ሮሜ. 10፡17 ፤ ናሆ. 1፡2 ፤ ሆሴ. 6፡2—6 ፤ ዮና. 4፡2 ፤ ዘዳ. 10፡12—13)

— በኃጢአት ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋ የተለዩ ሰዎች በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ወዳዘጋጀው ደህነት እንዲደርሱ ። (1 ጢሞ. 1፡15 ፤ ቲቶ. 2፡11—15 ፤ ዮሐ. 20፡31)

— በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ደህንነት ያገኙ እግዚአብሔርን እያከበሩ እያመለኩ እንዲኖሩ ፤ የሚያገለግሉበትን መመሪያ እንዲያገኙ ማድረግ ነው ። (2 ጢሞ. 3፡16—17 ፤ ቆላ. 4፡17 ፤ ሮሜ 4፡20 ፤ ኤፌ. 2፡10 ፤ 2 ቆሮ. 5፡14 ፤ ሮሜ 15፡15—16 ፤ 1 ጢሞ. 3፡15)

2.2 ሥልጣኑ/ኃይሉ

— የእግዚአብሔር ቃል የግዚአብሔር ፈቃድ መግለጫ ነው ። የእግዚአብሔር ፈቃድ ከሁሉ በላይ እንደሆነ ቃሉም እንደዚሁ ከሁሉ በላይ ነው ። (ኢዮ. 42፡2 ፤ መዝ. 18፡30 ፤ 19፡6 ፤ 33፡9)

— የእግዚአብሔር ቃል የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሳይፈጽም በከንቱ ወደ እርሱ አይመለስም ። (ኢሳ. 55፡11 ፤ ዘኁ. 23፡19 ፤ ኤር. ኤር. 23፡29)

— የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ፤ የሚሠራ ፤ ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ይልቅ የተሳለ ነው ። የሰውንም ሁለንተና ይመረምራል ። (ዕብ. 4፡12)

— እግዚአብሔር በቃሉ የተናገረው ሊሻር አይችልም ። (ዮሐ. 10፡35 ፤ ማቴ. 5፡17—18 ፤ ዕብ. 6፡17—18 ፤ 1 ጴጥ. 1፡25)

— የእግዚአብሔር ቃል በመንፈሳውያን የክፋት ሠራዊት ሁሉ ላይ ሥልጣን አለው ። (ኤፌ. 6፡17 ፤ ማቴ. 8፡17 ፤ 4፡1—11)

3. የመጽሐፍ ቅዱስ ዝርዝርና መመዘኛ

መጽሐፍ ቅዱስ ብሉይ ኪዳንና አዲስ ኪዳን በተባሉ በሁለት ዋና ክፍሎች ይከፈላል ። መጽሐፍ ቅዱስ ጌታ ኢየሱስ ከመወለዱ በፊት የተጻፉትን 39 (ሠላሳ ዘጠኝ) የብሉይ ኪዳን ቅዱሳት መጻሕፍትን ፤ ከጌታ ልደት ፤ ሞትና ትንሣኤ በኋላ የተጻፉትን 27 (ሃያ ሰባት) የአዲስ ኪዳን መጻሕፍትን በድምሩ 66 (ስድሳ ስድስት) መጻሕፍትን የያዘ መጽሐፍ ነው ።

3.1 የመጻሕፍቱ ዝርዝር

3.1.1 የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ዝርር

1. ኦሪት ዘፍጥረት	20. መጽሐፈ ምሳሌ
2. ኦሪት ዘጸአት	21. መጽሐፈ መክብብ
3. ኦሪት ዘሌዋውያን	22. መኃልየ መኃልይ ዘሰሎሞን
4. ኦሪት ዘሁልቁ	23. ትንቢተ ኢሳይያስ
5. ኦሪት ዘዳግም	24. ትንቢተ ኤርምያስ
6. መጽሐፈ ኢያሱ ወልደ ነዌ	25. ሰቆቃወ ኤርምያስ
7. መጽሐፈ መሳፍንት	26. ትንቢተ ሕዝቅኤል

8. መጽሐፈ ሩት
9. መጽሐፈ ሳሙኤል ቀዳማዊ
10. መጽሐፍ ሳሙኤል ካልዕ
11. መጽሐፈ ነገሥት ቀዳማዊ
12. መጽሐፍ ነገሥት ካልዕ
13. መጽሐፈ ዜና መዋዕል ቀዳማዊ
14. መጽሐፈ ዜና መዋዕል ካልዕ
15. መጽሐፈ ዕዝራ
16. መጽሐፈ ነህምያ
17. መጽሐፈ አስቴር
18. መጽሐፈ ኢዮብ
19. መዝሙረ ዳዊት
27. ትንቢተ ዳንኤል
28. ትንቢተ ሆሴዕ
29. ትንቢተ ኢዮኤል
30. ትንቢተ ዓሞጽ
31. ትንቢተ አብድዩ
32. ትንቢተ ዮናስ
33. ትንቢተ ሚክያስ
34. ትንቢተ ናሆም
35. ትንቢተ እንባቆም
36. ትንቢተ ሶፎንያስ
37. ትንቢተ ሐጌ
38. ትንቢተ ዘካርያስ
30. ትንቢተ ሚልክያስ

3.1.2 የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ዝርዝር

1. የማቴዎስ ወንጌል
2. የማርቆስ ወንጌል
3. የሉቃስ ወንጌል
4. የዮሐንስ ወንጌል
5. የሐዋርያት ሥራ
6. የጳውሎስ መልእክቶች ወደ ሮሜ ሰዎች
7. ወደ ቆሮንቶስ ሰዎች 1
8. ወደ ቆሮንቶስ ሰዎች 2
9. ወደ ገላትያ ሰዎች
10. ወደ ኤፌሶን ሰዎች
12. ወደ ቆላስይስ ሰዎች
13. ወደ ተሰሎንቄ ሰዎች 1
14. ወደ ተሰሎንቄ ሰዎች 2
15. ወደ ጢሞቴዎስ 1
16. ወደ ጢሞቴዎስ 2
17. ወደ ቲቶ
18. ወደ ፊልሞና
19. ወደ ዕብራውያን
20. የጴጥሮስ መልእክት 1
21. የጴጥሮስ መልእክት 2
22. የዮሐንስ መልእክት 1
23. የዮሐንስ መልእክት 2
24. የዮሐንስ መልእክት 3
26. የይሁዳ መልእክት
27. የዮሐንስ ራእይ

3.2 የመጻሕፍቱ መመዘኛ (CANON)

የእምነት አባቶች ስድሳ ስድስቱን የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ከሌሎች በብሉይም ሆነ በአዲስ ኪዳን ዘመን ከተጻፉት ወይም በአፈታሪክ ከተነገሩት መካከል ለይተው ለመቀበል የተጠቀሙበት መመዘኛ (ካኖን) ነበራቸው ። ካኖን የመለኪያ ዘንግ ወይም መመዘኛ ማለት ሲሆን በመጽሐፍ ቅዱስ አንጻር ሲታይ መጻሕፍቱ ትክክለኛና ሥልጣን ያላቸው ስመሆናቸውየተረጋገጠበትን መንገድ የሚገልጽነው ።

3.2.1 የብሉይ ኪዳን ካኖን

— ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የብሉይ ኪዳን መጻሕፍትን (ሕግ ፣ ነቢያትና መዝሙራት) ሥልጣን አረጋግጦአል ። በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ዘመን የእነዚህ መጻሕፍት ዝርዝር ተጠቃሎ እንደነበር ይታወቃል ።

— ሐዋርያት በመልእክቶቻቸው ከነዚህ መጻሕፍት ጠቅሰው አስተምረዋል ። ሥልጣናቸውንም አረጋግጠዋል ።

— ከሐዋርያት በኋላ በቤተ ክርስቲያን ዘንድ እነዚህ መጻሕፍት ተቀባይነት ነበራቸው ፤ የእምነት አባቶችም በልዩ ልዩ ጉባዔዎች ሥልጣናቸውን አረጋግጠዋል ። (ማቴ. 26፥54 ፤ ዮሐ. 5 ፥ 39 ፤ ሉቃ 4፥21 ፤ ዮሐ. 2፥22፤ ሉቃ. 24፥25 ፤ 44 - 46 ፤ 4 ፥ 17 - 18)

3.2.2 የአዲስ ኪዳን ካኖን

— የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት በሐዋርያት ወይም ለነርሱ ቅርብ በነበሩ ሰዎች የተጻፉ ለመሆናቸው መጻሕፍት ራሳቸው ያረጋግጣሉ ።

— በመጻሕፍቱ ውስጥ ያለው የሰውን ሕይወት የሚለውጥ የእግዚአብሔር ኃይል የመጻሕፍቱን ሥልጣን ያረጋግጣል ።

— መጻሕፍቱ በጥንት ቤተ ክርስቲያን ተቀባይነት ነበራቸው ። የእምነት አባቶችም በተለያዩ ጉባዔዎች ሥልጣናቸውን አረጋግጠዋል ። (ሮሜ 1፥1 ፤ 1 ቆሮ. 1፥1 ፤ 16፥21 ፤ ገላ. 1፥1—2 ፤ 2 ጴጥ. 3፥15—16)

የእምነት አባቶች ወይም የቅዱሳት መጻሕፍትን ትክክለኛነትና ሥልጣን የመረመሩ ጉባዔዎች አንድን መጽሐፍ ተቀባይነት እንዲያገኝ ወይም እንዲያጣ ሊያደርጉ የሚችሉት አንዳች ነገር አልነበረም ። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለው ማንኛውም መጽሐፍ በተጻፈበት ወቅት ከቅዱሳት መጻሕፍት አንዱ ያሰኘው ፤ ተቀባይነት እንዲያገኝ ያስቻለው የራሱ የሆነ ውስጣዊ ምስክርነት አለው ማለት ነው ። ተቀባይነት ካላገኘ ይኸው ውስጣዊ ምስክርነት በመጽሐፉ ውስጥ እንደ ሌለ በመታወቁ ነው ።

II እግዚአብሔር

1. የእግዚአብሔር ሕልውና

እግዚአብሔር የሚለው ቃል ምንጩ ግዕዝ ሆኖ "እግዚእ" ጌታ " ብሔር"

ዓለም " የዓለም ጌታ " የሚል ፍች ይዞአል ።

መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ሕልውና መሠረታዊ እውነት መሆኑን መነሻ በማድረግ የተጻፈ እንጂ የእግዚአብሔርን መኖር ለማረጋገጥ የተጻፈ አይደለም ። ስለሆነም የእግዚአብሔርን ሕልውና በመቀበል ስለ እግዚአብ ሔር የፈጣሪነት ሥራ በመናገር ይጀምራል ። (ዘፍ. 1፡1)

የእግዚአብሔርን መኖር መካድ የሞኝነት አስተሳሰብ ነው ። (መዝ. 14፡1) የእግዚአብሔርን መኖር ባለማወቅም ይሁን በሞኝነት ለሚጠራጠሩ ወይም ለሚክዱ ሁሉ ሕልውናው የሚታወቅ መሆኑን የእግዚአብሔር ቃል ያስ ረዳል ።

1.1 በፈጠረው ፍጥረት

የእግዚአብሔር ሕልውና በፈጠረው ፍጥረት ግልጽ ሆኖ ይታያል ። (ሮሜ 1፡18—21 ፣ መዝ. 19፡1—4 ፣ ሐዋ. 14፡17 ፤ ኢሳ. 40፡26)

1.2 በሕሊና ሕግ

በሰው ውስጥ ያለው የሕሊና ሕግ እግዚአብሔር መኖሩን ያረጋግጣል። (ሮሜ 2፡14—15)

2. የእግዚአብሔር ማንነት

«እግዚአብሔር ይህ ወይም እንዲህ ነው» የሚል አጠቃላይትርጉም መስጠት አይቻልም ። ሆኖም ስለእርሱ ዋና ዋና የሆኑትን እውነቶች ማስረዳት ይቻ ላል ።

2.1 መንፈስ ነው

መንፈስ እንደመሆኑ የሚዳሰስ ፣ የሚታይ ወይም እንደዚህ ባለ መን ገድ ሁሉ የሚታወቅ አካል የለውም ። (ዮሐ. 4፡24 ፣ ዮሐ. 1፡18 ፣ ዘዳ. 4፡15—16)

2.2 ውሱንነት የሌለበት ነው

በማንነቱ ፣ በባሕርያቱም አንዳች ውስንነት ወይም የሚቀረው ነገር የለም ። (1 ነገ. 8፡27 ፣ ኢሳ. 66፡1 ፣ ኢዮብ 11፡7—10)

2.3 ከፍጥረቱ ተለይቶ በራሱ የሚኖርና ከፍጥረቱ ጋር ግንኙነት ያለው ነው ።

እነዚህ ሁለት እውነቶች በእግዚአብሔር ዘንድ በስምምነት አሉ ። ከፍጥረቱ ገለል ብሎ የሩቅ ተመልካች አይደለም፤ ከፈጠረውም ፍጥረት ጋር ተደባልቆ አይመለከም ። (ሐዋ. 17፡24—28 ፣ ኢሳ. 57፡15)

2.4 እኔነት (Pressonality) ያለው ነው ።

«እኔ እኔ ነኝ» ወይም «ያለና የሚኖር» የሚሉት ቃላት ባሉበት በዘፀ. 3፡14 እርሱ ራሱን ከሌሎች ነጥሎ ፤ ሌሎችንም ደግሞ ለየራሳቸው ለይቶ ሊያነጋግር መቻሉ ይታያል ። እኔነት ያለው በመሆኑ እውቀት ፣ ስሜትና ፈቃድ ሲያሳይና ሲገልጽ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተመልክ ቷል ። (መዝ. 94፡10—11 ፣ ዘፍ. 6፡6)

3. የእግዚአብሔር ስሞች

የእግዚአብሔር መጠሪያ ስሞች የማንነቱ መግለጫ ናቸው ። መጽሐፍ ቅዱስ በአማርኛ ወይም በሌሎች ቋንቋዎች ሲተረጎም ልዩ ልዩ የስም ዕይነቶች እንዳሉ ባይተላለፉም ከመነሻው (ከዕብራይስጥ ቋንቋ) የነበረውን ፍች መረ ዳት ስለእግዚአብሔር ያለንን እውቀት ይጨምራል ።

በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጹትን የእግዚአብሔር ስሞች አጠቃላይና ጣምራ ስሞች በማለት መክፈል ይቻላል ።

3.1 አጠቃላይ ስሞች

'ያህዌ' ፡- ይህ ስም ከሌሎች ሁሉ ይልቅ በብዛት የተጠቀሰና በተለይ እግዚአብሔር የሚታወቅበት ስሙ ነው ። መሠረታዊ መነሻው ዘፀ. 3፡13—15 ሲሆን እግዚአብሔር ለቃል ኪዳን ሕዝቡ ማንነቱን ሊያስ ታውቅ በፈለገ ጊዜ የተናገረው ነው ። ከዚህም ጋር በዘፀ. 33፡19እና 34፡5 ላይ እግዚአብሔር ስሙን ባወጀ ጊዜ ማንነቱን የገለጸበት ነው ። ስሙ ለኪዳኑ ሕዝብ ያለውን ምርጫ ፤ መገለጥ ፤ ድጋፍ ያሳያልና በአ ጠቃላይ አነጋገር 'ያህዌ' የማዳን ስሙ ነው ።

— 'ኤሎሂም' ፡- በመጽሐፍ ቅዱስ በመጀመሪያ የተጠቀሰ ስም ነው ። የፈጣሪነት ሥራውን የሚገልጽ ሆኖ ብርቱ ፤ ኃያል የሚ ሉትን ፍችዎች አጠቃሎ ይይዛል ። አብሮት የሚጠቀስ ሃሳብ እግዚአብሔር የሁሉም ፍጥረት የበላይነት እንዳለው የሚያመ

ለክት ነው ። ኤሎሂም በብዙ ቁጥር የተነገረ ሲሆን (ዘፍ. 1፡1) ኤሎሃ ነጠላ ቁጥር ሆኖ አብዛኛውን ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ባሉ የቅኔ መጻሕፍት ውስጥ የተጠቀሰው «አስፈሪው» በሚል ፍች ነው ።

— 'አዶናይ' ፦ ገዥ ጌታ የሚል ፍች አለው ። (ኢሳ. 6፡8—11)

3.2 ጣምራ ስሞች

እነዚህ ስሞች ከአጠቃላዮቹ ስሞች ጋር እየተጣመሩ የእግዚአብሔርን ልዩ ልዩ ባሕርያት ይገልጻሉ ። ከእነዚህም ስሞች መካከል ፦

— ኤል—ኦለም — ዘላለማዊ አምላክ (ዘፍ. 21፡33)

— ያህዌ—ጽድቅኑ — እግዚአብሔር ጽድቃችን (ኤር. 23፡6)

— ኤል—ኤሊዮን — ልዑል ፤ እጅግ ከፍ ያለ ፣ የከበረ እግዚአብሔር (ዘፍ. 14፡22)

— ኤል ሻዳይ — ሁሉን የሚችል አምላክ (ዘፍ. 17፡1 ፣ ሩት 1፡21)

4. የእግዚአብሔር ባሕርይ

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የእግዚአብሔር ባሕርይ በብዙ መንገዶች ተገልጾአል ። በእግዚአብሔር ባሕርያት ውስጥ ግጭት ወይም አለመስማማት በፍጹም የለም ። ከባሕርያቱም መካከል የሚከተሉት ይገኛሉ ።

4.1 ጻድቅ ፈራጅ ነው

እግዚአብሔር በሚሠራው ሥራ ሁሉ ስሕተት የሌለበት አምላክ ነው ። (መዝ 116፡5 ፤ 145፡17) በኃጥአንና እርሱን በሚያመልኩ ሰዎች መካከል በምድር ላይ በሚሰጠው ፍርድ ፣ (2 ዜና 12፡5-8፣

ነህ. 9፡7-8)

በዘመን መጨረሻ ሰዎችን በማጽደቅና በመኮነን በሚፈጽመው ተግባሩ (ሐዋ. 17፡31 ፣ መዝ. 96፡13 ፣ ሮሜ 2፡8—11) ሁሉ ጽድቁ ይታያል ።

4.2 ፍቅር ነው

እግዚአብሔር መልካም ፈቃዱና በረከቱ በሰዎች ሕይወት ውስጥ እንዲፈጸም የሚሻ አምላክ ነው ። (1 ዮሐ. 4፡8 ፣ ሮሜ 8፡32) ይህንንም አፍቃሪነቱን በልዩ ልዩ መንገድ ገልጾአል ።

— አንድያ ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ለዓለም ቤዛ እንዲሆን አሳልፎ መስጠቱ (ዮሐ. 3:16፣ኤፌ. 1፡6-7:1 ዮሐ. 4፡9-10)

— የርኅራኄውና የምሕረቱ ብዛት (መዝ. 103፡8፤11፤17 86፡15 ሚክ. 7፡18 ፣ ኤፌ. 2፡4—5)

— ከፍ ያለው ትዕግሥቱ (1 ጴጥ. 3፡20)

— ልጆቹን መቅጣቱ (ዕብ. 12፡6—7) የእግዚአብሔርን ፍቅር ያሳያሉ ።

4.3 እውነተኛ ነው

እግዚአብሔር በሚናገረው ቃልም ሆነ በሚሰጠው ተስፋ ምን ጊዜም እውነተኛ ነው ። (2 ሳሙ. 7፡28፣ መዝ.146፡6) በቃሉ የሚሰጠው መመሪያም ሆነ የተስፋ ቃል እስተማማኝና ሙሉ በሙሉ ተፈጻሚነት ያለው ነው ። (ዘኁ. 23 ፣ 19 ፣ 1 ሳሙ. 15፡29)

4.4 ቀናተኛ ነው

ከእግዚአብሔር በስተቀር አምላክ ስለሌለ ሰዎች ለተለያዩ ፍጥረታትና የጣዖት ምስሎች የሚሰጡትን አምልኮ እግዚአብሔር በፍጹም የማይቀበልና ለክብሩና ለስሙም የሚቀና አምላክ ነው ። ከእርሱ በቀር ሌሎች አማልክትን የሚያመልኩትን የሚቀጣ (የሚበቀል) አምላክ ነው ። (ዘጸ. 20፡4-6 ፣ ዘሌ . 10፡4፤ 26፡1)

4.5 ሁሉን አዋቂ ነው

እግዚአብሔር ስለማናቸውም ነገር ሙሉ እውቀት አለው ። (መዝ. 139፡6 ፤ 1 ዮሐ. 3፡20) ይህንንም እውቀት እግዚአብሔር ከሌላ ከማንም ከምንም ኃይል ያገኘው (የተማረው) ሳይሆን በዘለዓለም መለኮታዊ ባሕርይው ከእርሱ ዘንድ ያለ እውቀት ነው ። (ኢሳ.40፡13 ፤ 14 ፤ 1 ቆሮ. 2፡16)

4.6 ቅዱስ ነው

እግዚአብሔርን በጽድቅና በንጽሕናው ፍጹምነት የሚወዳደረው ማንም ምንም የለም ። (መዝ. 92፡15 ፣ ዘሌ. 11፡44—45 ፤ 20፡7—8፣ 1ጴጥ. 1፡15)

4.7 ሁሉን ቻይ ነው

እግዚአብሔር ሙሉ ኃይልና ችሎታ ያለው ፤ ምንም የማይሳነው አምላክ ነው ። (2 ነገ.. 3፡17—18 ፣ ኢዮብ 9፡10 ፣ 42፡2 ፣ ኤር. 32፡17 ፤ 27)

4.8 የማይለወጥ ነው

እግዚአብሔር በባሕርይው/ፍጹም የማይለወጥ አምላክ ነው ። (ዘኊ. 23፡19፥ ኢሳ. 46፡9-10፥ ሚል. 3፡6 ፥ መዝ. 33፡11 ፥ ያዕ. 1፡17) በአንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች (ዘፍ. 6፡6 ኢሳ. 38፡1—5 ፥ ዮናስ 3፡10) ላይ እግዚአብሔር እንደተጸጸተ ይናገራል ። ይህ አባባል ሰዎች በሚገባቸው ዓይነት የተጻፈ ፥ ሰዎች ወደ እግዚአብሔር ዓላማ እንዲቀየሩ ያለውን ፍላጐት ፥ የእነርሱንም መመለስ የሚያሳይ እንጂ እግዚአብሔር ከዘለዓለም ዕቅዱ መመለሱን የሚያሳይ አይደለም ።

4.9 በቦታና በጊዜ ያልተወሰነ ነው

- ቦታ አይወስነውም ፤ በሙላት በአንድ ጊዜ በሁሉም ቦታ ይገኛል ። (ዘዳ.4፡39 ፥ መዝ. 139፡7-10፥ ኤር. 23፡24)

— ጊዜ አይወስነውም ፤ ዘለዓለማዊ ነው ። እግዚአብሔር መጀመሪያና መጨረሻ የለውም ። (ዘፍ. 21፡33 ፥ መዝ. 90.2፡102፡25—27 ፥ ኢሳ. 57፡15)

4.10 ከሁሉ በላይ ሥልጣን ያለው ነው

የእግዚአብሔር ሥልጣንና ገዥነት ከሁሉ በላይና ተወዳዳሪ የሌለው በመሆኑ ፈቃዱ ሊሻር ወይም ሊለወጥ አይችልም ። (1ዜና29፡12፤ መዝ. 29፡ 10 ፤ 63፡16 ፤ 135፡5-6)

5. የእግዚአብሔር ሥራዎች

እግዚአብሔር ከፍጥረቱ ጋር የሚገናኝና በሥራዎቹም ማንነቱን የሚገልጥ አምላክ ነው ። ከሥራዎቹ መካከል ጥቂቶቹ ፦

5.1 ፈጣሪ ነው

እግዚአብሔር ሁሉን ፈጥሯል ፤ በእርሱ ካልሆነ በቀር ማንም ምንም ራሱን በራሱ ያስገኘ የለም ። (ዘፍ. 1፡1 ፥ ነህ. 9፡6 ዘዐ. 20፡11 ፥ ራዕ. 4፡11 ፥ ዮሐ. 1፡3 ፥ ዕብ. 3፡4 ፥ ኢሳ. 42፡5)

እግዚአብሔር ቀደም ብሎ የነበረን ነገር በመጠቀም ሳይሆን ፍጥረትን ከምንም ፈጥሯል ። (መዝ. 33፡6 ፤ ዘፍ. 1፡3—6)

እግዚአብሔር አካላዊውን (ግዙፉን) ዓለም ብቻ ሳይሆን ሞራላዊ ሥርዓትንም መሥርቷል ። (ሮሜ 2፡14—15)

5.2 የፍጥረት ጠባቂና ገዥ ነው

ፍጥረት (ሰውንም ጨምሮ) ከተፈጠረ በኋላ በራሱ ሊኖር የሚችል አይደለም ። በእግዚአብሔር ቸርነትና ፈቃድ ይኖራል ። ለፍጥረቱ ሁሉ እግዚአብሔር አስፈላጊውን ይሰጣል ፤ ፍጥረቱንም ይጠብቃል ። (መዝ. 104፡21, 27, 30 ፥ ቆላ. 1፡15—17) ሰው ነፃ ፈቃድ አለው ፤ እግዚአብሔርም ይህንኑ የሰውን ፈቃድ ሳይሽር የራሱን ዓላማ ይፈጽማል ። (መዝ. 135፡6 ፤ 107፡33 ኤር. 31፡35)

5.3 አዳኝ ነው

እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን እንዲሁ ከራሱ በሆነ ፍቅርና በልዑል ፈቃዱ ያድናል ፥ ይቤዣል ፥ ይታደጋል ፥ ይፈውሳል ። (ዘፀ. 15፡2 ፥ መዝ. 3፡8 ፥ 62፡1, 2 ፥ ኢሳ. 12፡2 ፥ 41፡14 ፥ 49፡26፥(ዘፀ.15፡26፥ ዘዳ. 32፡39 ፥ 2 ዜና 30፡20 ፥ መዝ. 103፡3) የእግዚአብሔር የመቤዠት ሥራው ፍጥረትን ሁሉ ያጠቃልላል ። (ሮሜ 8፡20—23)

6. ሥላሴ

ሥላሴ ሦስትነትን ያመለክታል ። እግዚአብሔር በሦስት አካላት (Persons) በአብ ፥ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ያለ አንድ አምላክ ነው ። የእግዚአብሔር አንድነት በባሕርይና በመለኮት ሲሆን ሦስትነቱ ደግሞ በስምና በአካል ነው ። እያንዳንዱ የሥላሴ አካል ፍጹም አምላክ ነው ። ይህም እግዚአብሔር በየአካላቱ ለሦስት ተከፍሎአል አያሰኝም ፤ በሙሉነት በየአካሉ አለ እንጂ ። አብ አምላክ ነው ፥ ወልድ አምላክ ነው ፥ መንፈስ ቅዱስ አምላክ ነው ። ሆኖም አንድ አምላክ እንጂ ሶስት አማልክት አይደሉም ። እግዚአብሔር አብ ዘለዓለማዊ ነው ፤ እግዚአብሔር ወልድ ዘለዓለማዊ ነው ፤ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ዘለዓለማዊ ነው ። አንዱ ሌላውን አይቀድምም ። በዘለዓለማዊ ግንኙነታቸውም አብ አባት ነው ፤ ወልድ የአብ ልጅ ነው ፤ መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ የሚሰርጽ ነው ። በዚህም እኩልነታቸው ሳይፋለስ ጸንቶ ይኖራል ።

6.1 የእግዚአብሔር አንድነት

እግዚአብሔር አንድ አምላክ መሆኑ በመጽሐፍ ቅዱስ ተገልጿል ።

እግዚአብሔር አንድ አምላክ ነው (ዘዳ.6፡4፥ ያዕ.2፡19)

— እግዚአብሔር ብቻውን አምላክ ነው ። የሚመስለውና የሚተካከለውም የለም ። (ነህ. 9፡6 ፥ ዘዐ. 8፡10 ፤ ሚክ 7፡18 ፤ ዘዳ. 33፡26)

6.2 የሥላሴ ሦስትነት

የሥላሴ ሦስትነት በአዲስ ኪዳን በግልጽ ተጠቅሶ የሚገኝ ሲሆን በብሉይ ኪዳን ደግሞ በአጠቃላይ መልኩ ተጠቅሶ እናገኘዋለን ። (ዘፍ. 1፥26 ፤ 3፥22 ፤ 11፥7 ፤ መዝ. 45፥6—7 ፤ 110፥1 ፣ ኢሳ. 48፥16 ፣ ማቴ. 3፥16—17 ፣ ዮሐ. 14፥16 ፤ 15፥26 ሐዋ. 1፥4—5 ፣ 1 ቆሮ. 12፥4—6)

6.3 የእግዚአብሔር አንድ—ሦስትምነት

«እግዚአብሔር አንድ ሦስትም» ነው ስንል በአንድ ጊዜ በሦስቱ አካላት ወዲያውም በአንድ አምላክነት ያለ መሆኑን ለማሳየት ነው ። (ማቴ. 28፥19-20)

ይህ የሥላሴ ትምህርት ከሰው የመረዳት አቅም በላይ ከሆኑት የእምነት ምሥጢሮች አንዱ ነው ። ስለሆነም ስለሥላሴ የሚሰጡት መግለጫዎች ሁሉ ውሱን ናቸው ።

7. እግዚአብሔር አብ

7.1 ማንነቱ

እግዚአብሔር አብ ከዘለዓለም ከወልድና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ያለ የነበረና የሚኖር አምላክ ነው ። 'አብ' አባት ማለት ነው ።

— የኢየሱስ ክርስቶስ አባት ነው ። (ማቴ. 3፥17 ፣ ዮሐ. 3፥16 ፣ ዕብ. .1፥5)

— የእሥራኤል ሕዝብ አባት ነው ። (ዘፀ.4፥22-23፥ዘዳ14፥1)

— የአማኞች ሁሉ አባት ነው ። (ዮሐ. 1፥12 ፣ 1 ዮሐ. 3፥1 ገላ. 3፥26፥ 4፥6)

7.2 ሥራው

ማንኛውም እግዚአብሔር የሚሠራው ሥራ ሁሉ የሥላሴዎች ሥራ ነው ። የአብ ሥራ ስንል በሥላሴዎች ሥራ ውስጥ በተለይ አብ ያከናወናቸው ናቸው ። እግዚአብሔር አብ ፡—

— የዘለዓለማዊ ዕቅድ ባለቤት ነው ። (ሐዋ 2፥23-24)

— የደኅንነት ምርጫ ባለቤት ነው ። (ኤፌ. 1፥3—4)

— ልጁን ኢየሱስን ወደ ዓለም የላከ ነው ። (ዮሐ. 5፥36—37 17፥3 ፤ 18)

— ልጆቹን የሚቀጣ ነው ። (ዕብ. 12፥7—10)

III እየሱስ ክርስቶስ

1. ማንነቱ

ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ ነው ።

1.1 መለኮትነቱ

ኢየሱስ ክርስቶስ በመለኮትነቱ ከዘላለም የነበረ ፣ አሁንም በሰማይ በአብ ቀኝ ያለ ፣ ሁሉንም አሳልፎ በክብር የሚኖር ዘላለማዊ አምላክ ነው (ቆላ.1፥19፤2፡9፥ 1ጴጥ.3፥22፥ ዕብ.7፥23-24)

1.1.1 የብሉይ ኪዳን ማስረጃዎች

ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ለመሆኑና በሥጋ ከመገለጡ በፊት ላለው ሕልውና ብሉይ ኪዳን ማስረጃዎችን ይሰጣል ።

ሀ. መለኮታዊ መግለጫዎች አሉት

ለእግዚአብሔር ብቻ ሊሰጡ የሚገቡ ስሞችና መግለጫዎች ተሰጥቶታል ፣

ኃያል አምላክ (ኤሎሂም ኢሳ. 9፥6—7 ጌታ/አዶናይ መዝ. 110፥1

ለ. ሥጋን ለብሶ ከመምጣቱ በፊት መገለጦች ነበሩት

በመልአክ መልክ ተገልጧል (ዘፍ. 16፥7—14 ፣ 32፥24—32 ፣ ሆሴ. 12፥4 ፣ ሐዋ. 7፥30—32)

1.1.2 የአዲስ ኪዳን ማስረጃዎች

ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ ለብሶ ወደ ምድር በመጣ ጊዜ መለኮታዊ እንደሆነ የሚከተሉት ማስረጃዎች ያረጋግጣሉ ።

ሀ. መለኮታዊ መግለጫዎች አሉት

ኢየሱስ ክርስቶስ መለኮት በመሆኑ መለኮታዊ መግለጫዎች አሉት ።

—«ቃልም እግዚአብሔር ነበር» ዮሐ. 1 1

—«ቃልም ሥጋ ሆነ» ዮሐ. 1፥14

እግዚአብሔር ስለጌታ ኢየሱስ ሲናገር እምላክ ሆይ ዙፋንህ እስከ ዘላለም ድረስ ይንኖራል (ዕብ. 1፥8 ፣ መዝ. 45፥6-7) ይላል ።

በሥጋ የመጣው ኢየሱስ ክርስቶስ ለዘላለም የተባረከ አምላክ ነው (ሮሜ 9 5) ይላል

በክብር እስኪገለጥ የምንጠብቀው ኢየሱስ ክርስቶስ ታላቁ አምላካችንና መድኃኒታችንነው።(ቲ ቶ2፥13) የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛ አምላክና የዘላለም ሕይወት ነው ። (1 ዮሐ. 5፥20)

ለ. አምልኮንና ስግደትን ተቀብሏል

ኢየሱስ ክርስቶስ በአምላክነቱ አምልኮንና ስግደትን ከሰዎች ተቀብሏል ። (ዮሐ. 20፥28 ፣ ማቴ. 14፥33)

ሐ. መለኮታዊ ባሕርያትና መታወቂያዎች አሉት
ኢየሱስ ክርስቶስ በአምላክነቱ ያሳያቸው መለኮታዊ ባሕርያትና መታወቂያዎች አሉት ።

— በአንድ ጊዜ በሁሉም ሥፍራ ይገኛል(ማቴ.18፥20 28፥20፥ ማር. 16፥19-20) ።

— ሳይለወጥ ለዘላለም ይኖራል (ዕብ. 13፥8 ፤ 1፥10—12)

— ሁሉን ነገር ያውቃል (ማር. 2፥8 ፣ ዮሐ. 1፥48 ፣ 2፥25 ፣ ማቴ. 17፥27)

— የመለኮት ሙላት ሁሉ በሰውነቱ ተገልጧል (ቆላ.2፥8-9)

መ. መለኮታዊ ተግባሮችን ፈጽሟል

ኢየሱስ ክርስቶስ በአምላክነቱ እግዚአብሔር ብቻ ሊፈጽማቸው የሚችላቸውን መለኮታዊ ተግባሮችን ፈጽሟል ።

— ፍጥረት ሁሉ በእርሱ ተፈጥሮአል (ቆላ. 1፥16 ፣ ዮሐ. 1፥1—3)

— ኃጢአትን አስተስርዮአል (ማር. 2፥5-12፥ ሉቃ. 7፥47—49)

— ሙታንን አስነስቷል (ማር. 5፥35 43 ፣ ሉቃ. 7፥11—15 ዮሐ. 11፥41—44)

ሠ. አምላክ መሆኑን ራሱ ተናግሯል

ከሠራቸው ሥራዎች በተጨማሪ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ መሆኑን ራሱ በቃሉ ገልጿል ። (ዮሐ. 10፥30 ፤ 14፥9፤ 17፥22 ፣ ዮሐ. 12፥45)

1.2 ስሞቹ

ኢየሱስ ክርስቶስ የሚጠራባቸው ስሞች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙ ቢሆኑም ጕልተው የሚታዩት የሚከተሉት ናቸው ።

— ኢየሱስ ማቴ. 1፥21 ፣ ሐዋ. 9፥5
— ክርስቶስ (መሲሕ) ማቴ. 16፥16
— አማኑኤል (እግዚአብሔር ከእኛ ጋር) ኢሳ. 7፥14 ፤ ማቴ. 1፥23
— የእግዚአብሔር ቃል ዮሐ. 1፥1 ፣ ራዕ. 19፥13
— ድንቅ መካር ኢሳ. 9፥6
— ኃያል አምላክ ኢሳ. 9፥6
— የዘላለም አባት ኢሳ. 9፥6
— የሰላም አለቃ ኢሳ.9፥6
— የነገሥታት ንጉሥ ራዕ. 19፥16
— የጌቶች ጌታ ራዕ. 19፥16
— የእግዚአብሔር ልጅ ማቴ. 16፥16 ፣ ሉቃ. 1፥35
— የሰው ልጅ ዮሐ. 6፥62 ፤ 8፥28

1.3 ልጅነቱ

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ለዘላለም የነበረ ከዓለም ፍጻሜም በኋላ ለዘላለም በልጅነቱ ከእግዚአብሔር አብና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የሚኖር አምላክ ነው ።(ሚክ. 5፥2፥ ዮሐ. 3፥16—17 ፣ ገላ. 4፥4 ፣ ኢሳ. 9፥6)

1.4 ሰብአዊነቱ

ጌታ ኢየሱስ ሥጋ ለብሶ (ሆኖ በመገለጡ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ ነው ። (1 ጢሞ. 3፥16 ፣ ዮሐ. 1፥14 ፣ 1 ዮሐ. 4፥2) የሚከተሉትም ማስረጃዎች ሰብአዊነቱን ያረጋግጣሉ ።

1.4.1 ከድንግል ማርያም መወለዱ

ኢየሱስ ክርስቶስ በድንግል ማርያም ማህፀን በመንፈስ ቅዱስ ተጸንሶ የተወለደ ነው ። (ሉቃ. 1፥30—31 ፥ 34—35 ፤ 2፥4—7)

1.4.2 እንደማንኛውም ሰው ማደጉ

ኢየሱስ ክርስቶስ በአካል ዕድገቱ እንደማንኛውም ሰው በቁመትና በሞገስ ያድግ ነበር ። (ሉቃ. 2፥40—52)

1.4.3 የሰው መልክና ቁመና መያዙ

ኢየሱስ ክርስቶስ ከማንኛውም ሰው ያልተለየ መልክና ቁመና ይዞ በምድር ተመላልሷል ። (ፊል. 2፥6—8 ፥ ሉቃ. 24፥36-39

1.4.4 ከኃጢአት በቀር በሁሉ ሰውን መምሰሉ

ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ሰው በመሆኑ ከኃጢአት በስተቀር በነገር ሁሉ እንደሰው የተፈተነ ነበር ። (ዕብ. 2፥17—18፥ 4፥15 ፥ 1 ጴጥ. 2፥22

2. አገልግሎቶቹ

ኢየሱስ ክርስቶስ የሰጣቸውና የሚሰጣቸው አገልግሎቶች በሦስት ታላላቅ የብሉይ ኪዳን አገልግሎቶች የሚታዩ ናቸው ።

2.1 ሦስቱ አገልግሎቶች

2.1.1 ነቢይነት

ኢየሱስ ክርስቶስ ነቢይ ነው ። (ዘዳ. 18፥15—18 ፥ ሉቃ 13፥33 ፥ 24፥19 ፥ ማቴ. 21፥11)

2.2.2 ክህንነት

ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህን ነው ። (ዕብ. 8፥1—2 ፥ ዕብ 9፥11—14 ፥ 10፥11—14 ፥ መዝ. 110፥4 ፥ ዕብ. 5፥6—10)

2.2.3 ንጉሥነት

ኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥ ነው ። በብሉይ ኪዳን በተነገረው ትንቢት መሠረት እግዚአብሔር ለዳዊት የሰጠውን የተስፋ

ቃል ሙሉ በሙሉ የሚያሟላ ንጉሥ በሥጋ ከዳዊት ዘር የተወለደው ኢየሱስ ብቻ ነው ። (2 ሳሙ. 7፥16—17 ፥ ኢሳ.9፥6-7፥ ሚክ. 5፥2) በምድራዊ ሕይወቱ ንጉሥ ተብሎ ተጠርቷል ። (ሉቃ. 19፥39) በዛሬውም ዘመን ቢሆን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሰዎችና ከነገሥታት ፈቃድ ሁሉ በላይ ሥልጣን ያለው የዘላለም ንጉሥ ነው ። (1 ጢሞ. 1፥17) በሺህ ዓመት መንግሥትም በምድር ይነግሣል ። (ኢሳ. 11፥1—5 ፥ ራዕ. 19፥15—16 ፥ ራእ. 20፥4—6)

በምድራዊ ሕይወቱ ንጉሥ ተብሎ ተጠርቷል ። (ሉቃ. —19፥39

በዛሬውም ዘመን ቢሆን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሰዎችና ከነገሥታት ፈቃድ ሁሉ በላይ ሥልጣን ያለው የዘላለም ንጉሥ ነው (1 ጢሞ. 1፥17)

2.2 የማዳን ሥራው (ምድራዊ አገልግሎቱ)

ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ ለብሶ በምድር በተመላለሰባቸው ዓመታት ወንጌል በመስበክ ፥ ታምራት በማድረግና የእግዚአብሔርን መንግሥት ወደ ሰዎች መቅረብ በማብሰር አስተምሯል ። በመጨረሻም ለሰው ልጆች ቤዛ ሆኖ በመሞትና በእርሱ የሚያምኑትን ለማጽደቅ ከሙታን ተለይቶ ከመቃብር በመነሳት የዘላለም ሕይወት ዋስትና ሰጥቷል ።

2.2.1 ትምህርቱና የፈጸማቸው ታምራቶች

በምድር በተመላለሰበት ዘመን ኢየሱስ ክርስቶስ የምሥራቹን ወንጌል ሰብኳል ፤ ድውያንን ፈውሷል ፤ በአጋንንት የታሰሩትን አርነት አውጥቷል ። (ሉቃ. 4፥16—21 ፥ 42—43 ሐዋ. 10፥38—39፥ ማቴ. 4፥23—24)

2.2.2 ሞቱ

ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ሥጋ ለብሶ በተመላለሰበት ዘመን ኃጢአት ሳይገኝበት ፥ አንዳችም በደል ሳይፈጽም በእግዚአብሔር ዘላለማዊ እቅድ በሰዎች ተከሶና ሕማማትን ተቀብሎ ለሰው ልጆች ቤዛ ለመሆን በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሞተ ። (1 ጴጥ. 2፥32—24 ዕብ. 7፥26—27 ፥ ሐዋ. 2፥23 ፥ ኢሳ. 53፥7—9) የመስቀል ሞቱም (መስዋዕትነቱ) የሚከተሉትን ውጤቶች አስገኝቷል ።

— ሰዎችን ከእግዚአብሔር ጋር አስታርቋል ። (ሮሜ 5፥10—11 ፥ 2 ቆሮ. 5፥18—19፥ ቆላ. 1፥19—22)

— ሰዎችን ከእግዚአብሔር ዘላለማዊ ፍርድ ነፃ አድርጓል (ዮሐ. 3፥18 ፥ 5፥24 ፥ ሮሜ 8፥1)

— ሰዎችን ከኃጢአትና ከሰይጣን ባርነት ዋጅቷል (ገላ. 4፥4-5፥ 1 ጴጥ. 1፥18—19 ፥ ገላ 3፥13 ዕብ. 2፥14—15)

— ለሰዎች ምትክ-በመሆን ፍርድን ተቀብሏል 1ኛ. ጴጥ. 2:22-24 ፥ 2ቆሮ. 5:21 ፥ ሮሜ. 5:8

— ለሚያምኑት ዳግም ልደትን አስገኝቷል (1 ጴጥ. 3—5 ዮሐ. 3፥3—18

2.2.3 መቀበሩ

ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ነፍሱን በአባቱ እጅ አደራ በመስጠት ከሞተ በኋላ በድኑን ደቀ መዛሙርቱ ገንዘው ቀብረውታል ። (ሉቃ. 23፥50—53 ፥ 1 ቆሮ. 15፥3—4)

2.2.4 ትንሣኤው

ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሞቶ ፤ በመቃብርም ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት አድሮ መበስበስን ሳያይ ፤ በሞት ኃይል ሳይያዝ ሞትን ድል አድርጎ ከሙታን ተለይቶ በአካል ተነስቷል ። ከትንሣኤው በኋላ በምድር በተመላለሰባቸው አርባ ቀናትም በብዙ የዓይን ምስክሮች ታይቷል ። (ሐዋ. 2፥23—27 ፥ 1 ቆሮ. 15፥3—4 ፥ ራዕ. 1፥17—18 ማቴ. 28፥5 ፥ ዮሐ. 20፥26—27 ፥ 1 ቆሮ. 15፥5—8 ፥ ሉቃ. 24፥13—39፥ ዮሐ. 21፥4 —8፥ ሐዋ.1.1—3)

2.2.5 ዕርገቱ

ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን ተለይቶ ከተነሣና አርባ ቀናት በምድር ከተመላለሰ በኋላ ደቀ መዛሙርቱ እያዩት ወደ ሰማይ አርጓል ። (ሐዋ. 1፥9—11 ፥ ማር. 16፥19 ፥ ሉቃ. 24፥50—51)

2.2.8 ዳግም ምጽአቱ

ኢየሱስ ክርስቶስ መገለጡን ለሚጠባበቁት አማኞች በስውር ፥ የወንጌልን ቃል አምነው ላልተቀበሉት ዳግም በግልጽና በታላቅ ክብር በመላእክት ታጅቦ ከቅዱሳኑ ጋር ዳግመኛ ወደምድር ይመጣል ። (1ተሰ. 5፥2 ፥ ራዕ. 6፥15 ፥ ማቴ. 24፥30፥44 ማር. 8፥38 ፥1 ተሰ. 3፥13)

2.3 በመፈጸም ላይ ያለው አገልግሎቱ

ኢየሱስ ክርስቶስ በክብር ካረገና በአባቱ ቀኝ ከተቀመጠ በኋላ የሚከተሉትን አገልግሎትን በመፈጸም ላይ ነው ።

2.3.1 መማለድ

ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማያት በአባቱ ቀኝ ከተቀመጠበት ጊዜ ጀምሮ በእርሱ አምነው ለዳኑት የመማለድ አገልግሎት በመስጠት ላይ ይገኛል ። በዚህም በክብር ዳግመኛ ወደ ምድር እስከሚመለስበት ጊዜ ድረስ ለአማኞች ሊቀ ካህን በመሆን ያማላጅነት ሥራውን ያከናውናል ። (ሮሜ 8፥34 ፥ ዕብ. 7፥23—25 ፥ 1 ዮሐ. 2:1

2.3.2 ጸሎትን መመለስ

ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ቃሉና እንደ ፈቃዱ አማኞች በሙሉ የሚያቀርቡትን ጸሎት ሰምቶ ይመልሳል ። (ዮሐ. 14፥13—14 15፥7 ፥ 16፥23—24

2.3.3 በመንፈስ ቅዱስ ማጥመቅ

ኢየሱስ ክርስቶስ በእርሱ ያመኑትን በመንፈስ ቅዱስ ያጠምቃል ። (ማቴ. 3፥11 ፥ ዮሐ. 1፥32—33 ፥ 16፥7)

2.3.4 ለአማኞች መንፈሳዊ ስጦታዎችን መስጠት

ኢየሱስ ክርስቶስ የእርሱ አካል የሆነችውን ቤተክርስቲያንን ያንጽ ዘንድ ለአማኞች መንፈሳዊ ስጦታዎችን ይሰጣል ። (ኤፌ. 4፥8—11 ፥ 1 ቆሮ. 12፥8—11 ፥ ሮሜ 12፥6—8 ፥ 1 ቆሮ. 14፥28)

2.3.5 ቤተ ክርስቲያንን ያንጻል

ተልዕኮዋን መፈጸም እንድትችልና ወደ እርሱ ሙላት እንድትደርስ ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን ያንጻል (ኤፌ 4፥12—16 ፥ 5፥25—30)

IV መንፈስ ቅዱስ

1. ማንነቱ

መንፈስ ቅዱስ እንደ እግዚአብሔር አብና እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመለኮት አካላት አንዱ የሆነ ፍጹም አምላክ ነው ። (ማቴ. 28፡19 ፣ ዮሐ. 14፡17)

1.1 አካላዊ አቋም (Personality) አለው

መንፈስ ቅዱስ በዓይን የማይታይ በእጅ የማይዳሰስ መንፈስ ሲሆን ራሱን የሚገልጽ ፣ አካላዊ አቋም ያለው ነው ።

1.1.1 አካላዊ አቋም ላለው የሚሰጥ ስም አለው

መንፈስ ቅዱስ «አጽናኝ» የሚል ስም ተሰጥቶታል ። (ዮሐ. 14፡16 ፣ 16፡7) ይህም ስም አካላዊ አቋም ላለው የሚሰጥ ስያሜ እንጂ ራሱን መግለጽ ለማይችል ስሜት ወይም ኃይል ለሆነ ነገር የሚሰጥ መጠሪያ አይደለም ። ከዚህ በተጨማሪ ለመንፈስ ቅዱስ የምናውለው «እርሱ» የሚለው ተውላጠ ስም አዲስ ኪዳን በመጀመሪያ በተጻፈበት በግሪኩ ቋንቋ አካላዊ አቋም ላለው የሚሰጥ እንጂ ቁሳቁስ ወይም ግዑዝ ለሆነ ነገር የምንጠቀምበትን ተውላጠ ስም አይደለም ። (ዮሐ. 16፡7—8 ፣ 13—14)

1.1.2 እውቀት ፈቃድና ስሜት አለው

ሀ. መንፈስ ቅዱስ እውቀት አለው

መንፈስ ቅዱስ የማስተማር ፣ የመመስከር የማወቅ ፣ የማስብ ሁሉ እውቀት አለው ። (ዮሐ. 16፡12—15 ፣ ሐዋ. 5፡3—9)

ለ. መንፈስ ቅዱስ ፈቃድ አለው

መንፈስቅዱስ አማኞችን እርሱ በወደደውና በፈቀደው መንገድ ይመራቸዋል ። ሲፈልግም ደግሞ እነርሱ ሊያደርጉ ያሰቡትን ይከለክላቸዋል ። (ሐዋ. 16፡6—7 ፣ 1 ቆሮ. 12፡11)

ሐ. መንፈስ ቅዱስ ስሜት አለው

መንፈስ ቅዱስ ሰዎችን ይወዳል ። (ሮሜ 15፡30) አማኞችም ሆኑ የማያምኑ ሰዎች በእርሱ ላይ በደል ሲፈጽሙ ያዝናል ። (ማቴ. 12፡31 32 ፣ ኤፌ. 4፡30 ፣ 1ተሰ. 5፡19፣ ዕብ. 2፡7 — 9)

1.2 መለኮት ነው

መንፈስ ቅዱስ በስሙ ፣ በባሕርያቱናበሚፈጽማቸው ሥራዎቹ ፍጹም መለኮታዊ የሆነ ፣ እንደ እግዚአብሔር አብና እንደ እግዚአብሔር ወልድ ሁሉየአምላክነት ክብር ፣ ኃይልና ሥልጣን ያለው ነው ።

1.2.1 መለኮታዊ ስም አለው

መንፈስ ቅዱስ በስም ራሱ እግዚአብሔር ነው ። (ሐዋ. 5፡3—9) ። ከአብና ከወልድ ጋር በእኩልነት እና በአንድነት ተጠቅሷል ። (ማቴ. 28፡19)

1.2.2 መለኮታዊ ባሕርያት አሉት

መንፈስ ቅዱስ—ዘላለማዊ ነው (ዕብ. 9፡14)
—በሁሉም ሥፍራ አለ (መዝ. 139፡7—10)
—ሁሉን ቻይ ነው (ኢዮ. 33፡4)
—ሁሉን አዋቂ ነው (1 ቆሮ. 2፡10—11)

1.2.3 መለኮታዊ ሥራ ይሠራል

መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ጋር ፍጥረትን ፈጥሯል (ኢዮ. 33፡4 ፣ ዘፍ. 1፣ መዝ. 104 ፡ 30)

ዳግም ልደትን ያስገኛል፣ ሕይወትን ይሰጣል ።
(ሮሜ. 8፡15 ፣ ዘፍ. 1፡2 ፣ ኢዮ. 26፡13 ፣ 33፡4 ፣ መዝ. 104፡30 ፣ ኢሳ. 40፡12—13 ፣ ዮሐ.3፡5—8 ፣

1.3 የተጠራባቸው ምሳሌዎችና መግለጫዎቹ

1.3.1 ምሳሌዎች

መንፈስ ቅዱስበእሳት ፣ በርግብ ፣ በቅባት ፣ በውሃ ፣ በነፋስ ተመስሎአል ። (ሐዋ. 2፡3 ፣ ማቴ. 3፡16 ፣ 1 ዮሐ. 2፡2፡7 ዮሐ. 7፡37—30 ፣ ሐዋ. 2፡2)

1.3.2 መግለጫዎች

መንፈስ ቅዱስ በብዙ የተለያዩ መግለጫዎች ሲገለጽ ጥቂቶቹ የሚከተሉት ናቸው ።
የፍርድ መንፈስ ፣ የምስክር መንፈስ ፣ የእውቀት መንፈስ ፣

የኃይል መንፈስ ፣ የማስተዋል መንፈስ ፣ የጥበብ መንፈስ የምክር መንፈስ ፣ የሕይወት መንፈስ ፣ የልጅነት መንፈስ ፣ የክብር መንፈስ ፣ የትንቢት መንፈስ ፣ የቅድስና መንፈስ ። (ኢሳ. 4፡4 ፣ ኢሳ. 11፡2 ፣ ዘካ. 12፡10 ፣ ዮሐ. 6፡63 ፣ ሮሜ 8፡2 ፣ 8፡15 ፣ 1 ጴጥ. 4፡14 ፣ ራዕ. 19፡10 ፣ ሮሜ 1፡4)

2. የመንፈስ ቅዱስ ተግባር

መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ጋር ፍጥረትን በመፍጠር ፣ የእግዚአብሔርን እውነትና ምሥጢር በመግለጽ ፣ ኃይል በመስጠት ፣ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን አገልግሎት ከፍ በማድረግና የእግዚአብሔርን ቃል በማስራጨት ሰዎችን ወደ ንስሐ ያቀርባል ። ለአማኞች ኃይልንና የፀጋ ስጦታዎችን በመስጠት ቤተ ክርስቲያንን ያንጻል ።

2.1 በብሉይ ኪዳን

— በተለያዩ ጊዜያት ለተለያዩ አገልግሎት ለእግዚአብሔር ሥራ በተመረጡ ሰዎች ላይ ይወርድ ነበር ።

— መንፈስ ቅዱስ ሲወርድባቸው ሰዎች ,ትንቢት ተናግረዋል ። (ዘሁ. 11፡25 ፣ 1 ሳሙ. 10፡6 ፤ 10 ፣19-20)

— መንፈስ ቅዱስ ሰዎችን ለተለያየ አገልግሎቶችና ሥራዎች ይለይ ነበር ፣ ኃይልም ይሰጣቸው ነበር (ዘኁ. 24፡2 ፣ 27፡18 ፣ መሳ. 3፡10 ፣ 6፡34 ፣ 11፡29፣ 1 ሳሙ. 11፡6 ፣ 16፡13 ፣

— መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን አገልጋዮች በመቀባትና በመምራት የእግዚአብሔር ቃል እንዲጻፍ አድርጓል ። (ኤር. 36፡17—18 ፣ 2 ጴጥ. 1፡20—21)

2.2 በአዲስ ኪዳን

— በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ልደት ፣ እድገት ፣ ሞትና ትንሣኤ ተገልጾአል ። (ሉቃ. 1፡34 ፣ 67 ፤ 2፡25 ፤ 4፡1 ፣ ሐዋ. 10፡38 ፣ ሉቃ. 12፡12 ፣ ዮሐ. 3፡5 ፣ 1 ጴጥ. 3፡18 ፣ ዮሐ. 20፡22)

— በአገልግሎቱ ዘመንም የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን አገልግሎት በማክበር ፣ ለድሆች ወንጌል እንዲሰብክና የታሰሩት መፈታትን እንዲያገኙ አድርጓል (ሉቃ. 4፡18

— መንፈስ ቅዱስ አገልጋዮችን በመቀባትና በመምራት የእግዚአብሔርን ቃል እንዲጻፍ አድርጓል ። (1 ቆሮ. 2፡13 ፣ 2 ጴጥ. 1፡21 ፣ 2 ጢሞ. 3፡16—18)

— መንፈስ ቅዱስ ዓለምን ስለኃጢአት ፣ ስለጽድቅና ስለፍርድ ይወቅሳል ፤ ሰዎችን ይቀጣል ፣ ወደእውነት ይመራል ። (ዮሐ. 16፡8—11 ፣ ሐዋ. 5፡3—5 ፣ ዮሐ. 16 13— 14)

— ቤተ ክርስቲያንን ከስሕተት ይጠብቃል ፤ አማኞችን ወደ እውነት ይመራል ፣ በውስጣቸው ይማልዳል ፣ ይቀድሳል ፣ ያስተምራል ፣ ኃይልን ይሰጣል ፣ ለአገልግሎት ያዘጋጃል ። (ዮሐ. 14፡26 15፡26 ፤ 16፡13—14 ፣ 1ኛ ዮሐ. 2፡27 ፣ ዮሐ. 4፡24 ፣ ሐዋ. 20፡28 ፣ ሮሜ 8፡27 ፣ 1 ጴጥ. 1፡1—2 ፣ ዮሐ. 16፡13 ፣ 14 ፣ ሐዋ. 2፡1—4)

3. የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀትና ሙላት

ማንኛውም ሰው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ሲድን የልጅነትን መንፈስ አግኝቶ አዲስ ፍጥረት ሆኖ ከመንፈስ ይወለዳል ። ዳግም የተወለደው አማኝ በመንፈስ ቅዱስ ይጠመቃል ፣ በየጊዜውም በመንፈስ ይሞላል። እንደ ተስፋ ቃሉ ሐዋርያትና በእነርሱ ዘመን የነበሩ ሌሎች አማኞች በመንፈስ ቅዱስ እንደ ተጠመቁና በየጊዜው በመንፈስ እንደተሞሉ ሁሉ በዚህ ዘመን ያሉት አማኞችም በመንፈስ ቅዱስ ይጠመቃሉ ፣ በየጊዜውም ይሞላሉ ።

3.1 የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት

አማኞች እግዚአብሔርን የሚያከብር ሕይወት እንዲኖሩና የኢየሱስ ክርስቶስ የማዳን ወንጌል ምስክር እንዲሆኑ በመንፈስ ቅዱስ ይጠመቃሉ ። መንፈስ ቅዱስን ይቀበላሉ ። (ሐዋ. 1፡5 ፣ 8 ፤ 8፡14—17) የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አማኙ ዳግመኛ ሲወለድ ወይም ከዳግም ልደቱ በኋላ ሊሆን ይችላል ። በመንፈስ ቅዱስ መጠመቅ ምልክቱ በልሳን መናገር ነው ። ይህም ልሳን አማኙ በግል አምልኮው ለእግዚአብሔር ምሥጢርን የሚናገርበትና ራሱን የሚያንጽበት የተለየ ቋንቋ ነው ። (ሐዋ. 2፡4 ፤ 10፡45—46 ፣ 19 ፣ 6 ፣ ማር. 16፡17 ፣ 1 ቆሮ. 14፡2)

ሐዋርያትና አብረዋቸው የነበሩት የጌታ ደቀ መዛሙርት በኢየሩሳሌም በበዓለ ሃምሳ ቀን በመንፈስ ቅዱስ ከተጠመቁ በኋላ ልምምዱ በሌሎች ስፍራዎች በነበሩ አማኞች ዘንድ በግልጽ ታይቷል ።

— በሰማርያ አምነው የነበሩ ክርስቲያኖች በእጅ መጫን መንፈስ ቅዱስን ተቀብለዋል ። (ሐዋ. 8፡14—17)

— በቂሳርያ ለቆርኔሌዎስ ቤተሰቦች ጴጥሮስ ቃሉን ሲናገር መንፈስ ቅዱስ በላያቸው ላይ ወርዶአል ። (ሐዋ.10፡44—46)

— በኤፌሶን ለነበሩ አሥራ ሁለት ለሚያህሉ ደቀ መዛሙርት ጳውሎስ በውሃ ካጠመቃቸው በኋላ እጁን ጭኖባቸው መንፈስ ቅዱስን ተቀብለዋል ።(ሐዋ. 19፡1—7)

3.2 የመንፈስ ቅዱስ ሙላት

አማኙ እግዚአብሔርን በማክበር መንፈሳዊ አገልግሎቶችን ለመስ ጠት በመንፈስ ቅዱስ ከተጠመቀበት ጊዜ ጀምሮ በየጊዜው በተደጋ ጋሚ በመንፈስ ቅዱስ ይሞላል ። (ሐዋ. 2፡4 ፣ ሐዋ. 4፡31 ፣ ኤፌ. 5፡18)

የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች

የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች የእግዚአብሔር ስጦታ ፣ የኢየሱስ ስጦታ ፣ የፀጋ ስጦታ በመባል ይታወቃሉ ። የእግዚአብሔር ፣ የኢየሱስ ፣ የመንፈስ ስጦታ የሚሉት ስሞችን ፣ የፀጋ ስጦታ የሚለው አሰጣጡን ይገልጻሉ ። ሁሉም መንፈሳዊ ስጦታዎች ናቸው ። (ሐዋ. 8፡20 ፣ 1 ጴጥ. 4፡10 ፣ ኤፌ. 4፡7—11 ፣ 1 ቆሮ. 12፡28)

4.1 የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ዝርዝር

መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያንን የሚያንጹ ልዩ ልዩ ስጦታዎችን ሰጥቷል ። እነዚህም ፦

4.1.1 የመገለጥ/የማወቅ ስጦታዎች

— ጥበብን መናገር 1 ቆሮ. 12፡8
— እውቀትን መናገር 1 ቆሮ. 12፡8
— መናፍስትን መለየት 1 ቆሮ. 12፡10

4.1.2 የኃይል ስጦታዎች

— እምነት 1 ቆሮ. 12፡9፣11
— የመፈወስ ስጦታ1 ቆሮ 12፡9
— ተአምራትን ማድረግ 1 ቆሮ. 12፡10

4.1.3 የመናገር ስጦታዎች

— ትንቢት መናገር ሮሜ. 12፡6 ፣ 1 ቆሮ. 12፡10
— በልዩ ዓይነት ልሳን መናገር 1 ቆሮ. 12፡10
— በልሳኖች የተነገረውን መተርጐም 1 ቆሮ. 12፡10

4.1.4 የአገልግሎት ስጦታዎች/ሰዎች

— ሐዋርያት ኤፌ. 4፡11 ፣ 1ቆሮ. 12፡28
— ነቢያት ኤፌ. 4፡11 ፣ 1 ቆሮ. 12፡28
— ወንጌላውያን ኤፌ. 4፡11
— እረኞች ኤፌ. 4፡11
— አስተማሪዎች ኤፌ. 4፡11 ፣ 1 ቆሮ. 12፡28

4.1.5 ሌሎች ስጦታዎች

— መምከር ሮሜ 12፡8
— መስጠት ሮሜ 12፡8
— መግዛት/ማስተዳደር ሮሜ 12፡8
— ምሕረት ማድረግ ሮሜ 12፡8
— እርዳታ (የመርዳት ስጦታ) 1 ቆሮ.12፡28

4.2 የስጦታዎች አሰጣጥ

ስጦታዎች ሁሉ የፀጋ (ነጻ ስጦታዎች ስለሆኑ ከተቀባዩ መንፈሳዊ የሕይወት ደረጃ ጋር ግንኙነት የላቸውም ። እነዚህን ስጦታዎች መንፈስ እንደወደደ ለእያንዳንዱ ያካፍላል ። (1 ቆሮ. 12፡11—18 ፣ ሉቃ. 11፡11—13)
የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች በቀድሞው ዘመን እንደተሰጡ ፣ በዚህም ዘመን በእምነት ስሙን ለሚጠሩ ሁሉ ይሰጣሉ ። (ኢዮ. 2፡28—32 ፣ ሐዋ. 2፡17—21) የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎችን የሚቀበሉት ፦ የሚያምኑ ፣ የሚለምኑ ፣ የተጠሩ ፣ እግዚአብሔርን የሚታዘዙ ናቸው ። (ዮሐ. 7፡38 ፣ ሉቃ. 11፡11—13 ፣ ሐዋ. 2.38—39 ፣ 5፡32) ስጦታዎቹም በመመኘት ፣ በመለመን ፣ በመጠየቅ ፣ እጅን በመጫን ይሰጣሉ ። (1 ቆሮ. 12፡31 ፣ 14፡13 ፣ ሮሜ 1፡11 ፣ 2 ጢሞ. 1፡5—6 ፣ 1 ጢሞ. 4፡14)

4.3 ስጦታዎቹ የሚሰጡበት ዓላማ/ምክንያት

መንፈስ ቅዱስ ስጦታዎችን የሚሰጠው ፦

— አማኞች የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት እንዲደርሱ ፣ ወደ ክርስቶስ ሙላት እንዲያድጉ ፣ የክርስቶስን አካል ለማነጽና ለማሳደግ ፣ ቅዱሳን አገልግሎትን ለመሥራት ።
— የክርስቶስን የማዳን ወንጌል ለማወጅ ነው ።

ይህን በማድረግ መንፈስ ቅዱስ ኢየሱስ ክርስቶስን ያከብራል ። (ኤፌ. 4፡11—13 ፣ 1 ቆሮ. 14፡3 ፣ 12፡26 ፣ ማር. 16፡15—18 ፣ ዮሐ. 16፡14)

4.4 የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች አጠቃቀም

አማኞች የተሰጣቸው የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ቤተ ክርስቲያንን ለማነጽ የተሰጡ መሆናቸውን አውቀው በአግባብና በሥርዓት በስጦታ ዎቻቸው መጠቀም ያስፈልጋቸዋል ። ቤተ ክርስቲያንም የተሰጣትን የአገልግሎት ስጦታዎች በየመልካቸው በአግባቡ ልትጠቀምባቸው ይገባል ። ስለሆነም የሚከተሉትን ማስተዋል ያስፈልጋል

- አማኞች/ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር በፀጋው የሰጣቸውን ስጦታ በሥራ ላይ ለማዋል መትጋት ፣ ስጦታዎቹንም ማነሣሣት (2ኛ ጢ. / :6 ሮሜ 12፡6—8) ።

- በጉባዔ በግል በልሳን መጸለይ ይቻላል ። በልሳን የሚናገር ራሱን ያንጻል ፣ በመንፈስ ምሥጢርን ይናገራል ። ለጉባዔው በልሳን የሚናገር ቢኖር ሁለት ወይም ቢበዛ ሦስት ሆነው በየ ተራ ይናገሩ ። የሚተረጉም ባይኖር ግን በማህበር መካከል ዝም ይበልና ለራሱና ለእግዚአብሔር ይናገር ። ነገር ግን ሁሉም በሥርዓትና በአግባብ ይሁን ። (1 ቆሮ. 14፡2 ፣ 5 ፣ 13 ፤ 27—28 ፣ 30—40)

- የትንቢት ስጦታ ያላቸው በአንድ ስብሰባ ታራ በተራ ሁለት ወይም ሦስት ሆነው ይናገሩ፤አንዱ ሲናገር በጉባኤው የሚገኘው ሰው ከእግዚአብሔር መልእክት ቢቀበል በመናገር ላይ ያለው ዝም ይበል ፤ሁለተኛው ሰው ይናገር ።(1ቆሮ. 14፡20—33)

- ቤተ ክርስቲያን ስጦታዎቹ እንደ እግዚአብሔር ቃል መሆናቸውን ልትመዝን ፣ ሰዎችን ልታበረታታ ይገባታል ። በአጠቃቀም ስህተት ቢኖር ስህተቱን ታርማለች ፣ የተሳሳተውንም በየወሃት መንፈስ በማቅናት ሰዎችን ወደ እውነት ትመራለች ። (1 ተሰ. 5፡19—22 ፣ 1 ዮሐ. 4፡1)

- አማኞች የተሰጣቸውን የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች በፍቅር ለእግዚአብሔር ክብርና ለቤተ ክርስቲያን መታነጽ እንዲውሉ በሥርዓትና በአግባብ እንደ እግዚአብሔር ቃል መጠቀም ይገ ባቸዋል ። (1 ቆሮ. 13፡1—3)

5. የመንፈስ ፍሬ

ክርስቲያኖች እንደ መንፈስ ፈቃድ ለመኖርና መንፈሳዊ ነገር ለማሰብ በኢየ ሱስ ክርስቶስ የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአት እርነት ወጥተዋል ። (ሮሜ 8፡2 ፣ 5) ራሱን ለመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ያስገዛና በመንፈስ የሚመራ ሰው በሕይወቱ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎች ይታያሉ ። እነርሱም ፍቅር ፣ ደስታ ፣ ሰላም ፣ ትዕግሥት ፣ ቸርነት ፣ በጎነት ፣ እምነት ፣ የውሃት ፣ ራስን መግዛት ፣ የመሳሰሉት ናቸው ። (ገላ. 5፡22—23) እነዚህን በመከተልና በማድረግ እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት ይቻላል ። (ሮሜ 8፡6—8)

V ሰውና ኃጢአት

1. ሰው

1.1 የሰው ማንነት
ሰው በእግዚአብሔር መልክና አምሳል የተፈጠረ ሕያው ፍጡር ነው ። (ዘፍ. 1፡26-27 ፣ 2፡7 ፣ ኢዮብ 10፡8-12)

1.2 የሰው አፈጣጠር
ሰው ልዩና የተከበረ ፍጡር ነው ። ይህም የሆነው በፈጣሪው በእግ ዚአብሔር መልክና አምሳል በመፈጠሩ ነው ። (ዘፍ. 1 26-27 ፣ ዘፍ. 2፡7 ፣ መዝ. 100፡3 ፣ ያዕ 3፡9) «እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ከምድር አፈር አበጀው ፤ በአፍንጫውም የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት ፣ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ሆነ» (ዘፍ. 2፡7)
ሰው በዓይን የሚታይና የማይታይ የአፈጣጠር ይዘት አለው።ሰው ሥጋ ፣ ነፍስና መንፈስ ነው ። (1 ተሰ. 5፡23)

1.2.1 ሰው በእግዚአብሔር ፍጥረት ላይ ገዥ ነው
በእግዚአብሔር መልክና ምሳሌ የተፈጠረው ሰው ከፍጥ ረት ሁሉ የተለየና እግዚአብሔርም በፍጥረታት ላይ የገዥ ነት ሥልጣንና አደራ የሰጠው ክቡር ፍጡር ነው ። ሰው በአፈጣጠሩ ከፈጣሪው ከእግዚአብሔር ከሌላው ፍጥረት ሁሉ የተለየ ነው ። (ዘፍ. 1፡26-28 ፤ 2፡7 ፣ 14-20 ፣ መዝ. 8፡4-8)

1.2.2 ሰው እውቀት ፣ ስሜትና ፈቃድ አለው
ሰው ማሰብ የሚችል ፣ እውቀት ፣ ስሜት ፣ ፈቃድ ፣ የምርጫ ነጻነት ፣ ያለው የእግዚአብሔር ፍጡር ነው ። ሰው የራሱን ውሳኔ ማድረግ ይችላል ፣ ለውሳኔውም ተጠያቂ ነው ። (ዘፍ. 2፡9 ፣ ዘፍ. 2፡16-17 እና 3፡6 ፣ ዘፍ. 3፡8 ፣ ዘዳ. 30፡19-20)

1.3 የሰው ፍጥረት ይዘት
ሰው በፍጥረቱ ሥጋ ፣ ነፍስና መንፈስ ነው ። እነዚህም ራሳቸውን የቻሉ ባሕርያትና የሥራ ድርሻ አላቸው ።

1.3.1 ሥጋ
- ይህ በዓይን የሚታየውና በእጅ ሊዳሰስ የሚችለው የሰው ክፍል ነው ። (ሉቃ. 24፡36-39) ለማይታዩት ነፍስና መንፈስ ማደሪያ ወይም መሸፈኛ ነው ። (ማቴ. 10፡28 ፣ ኢዮ. 19፡26)

— ከግዙፍ ዓለም ወይም ፍጥረት ጋር ግንኙነት ማድረጊያ የሆኑትን የስሜት ሕዋሳት (ማየት ፣ መስማት ፣ ማሽተት ፣ መንካትና ፣ መቅመስ (ብልቶችን የያዘ ነው ።

— ሥጋ ለእግዚአብሔር መንፈስ ወይም ለሠይጣን መንፈስ ማደሪያ መሆን ይችላል ። (ኤፌ. 1፡13 ፣ 1 ቆሮ. 6፡19 ፣ 1 ዮሐ. 4፡13 ፣ ማር. 5፡1-5 ፣ ማር. 9፡17-25 ፣ ሉቃ. 8፡27-33)

— የሰው ሥጋ ሟችና በሰባሽ ነው ። (1 ቆሮ. 15፡50 ፣ 1 ጴጥ. 1፡24 ፣ ዘፍ. 3፡19)

— የሰው ሥጋ የራሱ የሆነ ፈቃድ ያለው ሲሆን በእግዚአብሔር መንፈስ ቁጥጥር ሥር ሲውል መልካም ፈቃድ የሚኖረውና ከዚህ ውጭ ሲሆን ግን ፈቃዱ ሁሉ የእግዚአብሔርን መንፈስ ፈቃድ የሚቃወም ይሆናል ። (ሮሜ 6፡12-13 ፣ ገላ. 5፡17-21 ፣ ሮሜ 8፡5-13)

1.3.2 ነፍስ

— እግዚአብሔር የሕይወትን እስትንፋስ በሰው አፍንጫ እፍ ባለበት ጊዜ የተሰጠው የሰው ክፍል ነው ። (ዘፍ. 2፡7)

— ነፍስ በሰው ሥጋ ውስጥ ሲገኝ ሰው ሕያው ይሆናል ። (ዘፍ. 2፡7) ከሰው ሥጋ ሲለይ ደግሞ ሙት ይሆናል ። (መዝ. 104፡29 ፣ 1 ነገ. 17፡20-22 ፣ ያዕ. 2፡26) ከሰው ሥጋ ቢለይም ሟችና በሰባሽ ስላልሆነ ነፍስ ዘላለማዊ ነው ። (ማቴ. 10፡28)

— የሰው እኔነት (Personality) መግለጫ የሆኑት ፣ — ነፍስ የሰው ፈቃድ ፣ ስሜት ፣ እውቀት ማደሪያ ነው ። (ዘፍ. 49፡6 ፣ ዘዳ. 4፡29 ፣ ኢዮ. 30፡25 ፣ መዝ. 86፡4 ፣ ማቴ. 26፡38 ፣ ምሳ. 19፡2)

1.3.3 መንፈስ

— በበደልና በኃጢአት ምክንያት የሰው መንፈስ ሙት ይሆናል ። (ኤፌ. 2፡1)

— ዳግም በተወለዱ ሰዎች ዘንድ ይህ መንፈስ ሕያው በመሆኑ እግዚአብሔርን እንድናመልክና ፈቃዱንም እንድንረዳ ያስችለናል ። (ሮሜ 8፡10 ፣ ዮሐ. 4፡24 ፣ 1 ቆሮ. 2፡12-13)

— ከእግዚአብሔር መንፈስ ጋር በመሆን ለአማኞች የእግዚአብሔር ልጆች መሆናቸውን ይመሰክርላቸዋል ። (ሮሜ 8፡16)

1.4 ሰው ከውድቀት በፊት

ሰው በኃጢአት ከመውደቁ በፊት ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት የነበረው ኃጢአትን የማያውቅ ነበር ። በኤደን ገነትም በንጽህና ይኖር ነበር ። (ዘፍ. 1፡26-29 ፣ መዝ. 8፡4-8 ፣ ዘፍ. 2፡19-20 ፣ ዘፍ. 3፡8 ፣ 3፡6 ፣ 2፡9 ፣ 2፡16 ፣ 3፡2-3 ፣ ዘፍ. 2፡8 ፣ 15 ፣

1.5 የሰው ውድቀት

ሰው አትብላ ከተባለው የዛፍ ፍሬ በበላ ጊዜ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በመተላለፉ በኃጢአት ወደቀ ። (ዘፍ. 2፡16-17 ፣ ዘፍ. 3፡6 ፣ ሮሜ 5፡12) ውድቀቱም የሚከተሉትን ውጤቶች አስከትሏል ።

1.5.1 መንፈሳዊ ሞት

ሰው ኃጢአትን እንደሠራ ወዲያው በመንፈሱ ሞተ ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውም ሕብረት ተቋረጠ ። የኃጢአትም ተገዥ ሆነ ። (ዘፍ. 2፡17 ፣ 3፡8 ፣ ኤፌ. 2፡1-2 ፣ ሮሜ 5፡12 ፣ ቲቶ 3፡3 ፣ 2 ጴጥ. 2፡19)

1.5.2 ሥጋዊ ሞት

አዳምና ሔዋን ኃጢአትን ከሠሩ በኋላ «አፈር ነህና ወደ አፈር ትመለሳለህ» በተባለው ቃል መሠረት ሰው ሁሉ ይሞታል ። ይህም ሞት ነፍስ ከሥጋ የምትለይበት ሥጋዊ ሞት ነው ። (ዘፍ. 3፡19 ፣ 4፡8 ፣ 5፡5 ፣ ሮሜ 5፡12)

1.5.3 ዘላለማዊ ሞት

ሰው ሁሉ በኃጢአት ውድቀት ምክንያት መንፈሳዊ ሞት ስለሞተ በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ ከኃጢአቱ ዕዳ ነጻ ካልወጣ በስተቀር የዘላለም ሞት ይሞታል ። (ዘፍ. 3፡22 ፣ ሮሜ 6፡23 ፣ ራዕ. 21፡8)

1.5.4 የተፈጥሮ ባሕርይ መቃወስ

ሰው በኃጢአት በመውደቁ ምክንያት ተፈጥሮ ባሕርይዋን ለወጠች ፣ ምድር እሾህና አሜከላን የምታበቅል ሆነች ። ምድርም ለሰው አድካሚ ሆነች ። (ዘፍ. 6፡11-12 ፣ ዘፍ. 3፡17-18)

2. ኃጢአት

2.1 ትርጉም

ኃጢአት የእግዚአብሔርን ፈቃድ መቃወም ወይም ትዕዛዙን መተላለፍ ነው ። እግዚአብሔርን መበደል ፣ ከእግዚአብሔር ትዕዛዝ ፈቀቅ ማለት ፣ ክፉትን ማድረግና ግመጽ ፣ በእግዚአብሔር ቃል መሠረት በተገለጸው እውነት የጽድቅ መንገድ አለመኖርና ይህንንም እውነት በእምነት ያለመቀበል ኃጢአት ነው ። (ዳን. 9፡5 ፣ ያዕ. 4፡17 ፣ 1 ዮሐ. 3፡4)

2.2 አጀማመር

— በመላእክት መካከል ሰይጣን በትዕቢት እግዚአብሔር ከሰጠው የክብር ቦታ የላቀ ደረጃ በመፈለግ እንደ እግዚአብሔር ለመሆን ባለው ምኞት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ተቃውሞ በወሰደው የአመጽ እርምጃ ኃጢአት ተጀመረ ። (ኢሳ. 14፡12-15 ፤ ሕዝ. 28፡11-19 ፤ ይሁዳ 6 ፤ 1 ዮሐ. 3፡8 ፤ 2 ጴጥ. 2፡4)

— እግዚአብሔር ሰውን ከፈጠረ በኋላ ሊጠብቀው የሚገባውን ትእዛዝ ሰጥቶታል ። ሰው ግን የሰይጣንን የሀሰት ቃል በማመን በራሱ ምርጫ የተከለከለውን የዛፍ ፍሬ በመብላቱ ኃጢአት ወደ ዓለም ገባ ። (ዘፍ. 2፡16-17 ፤ 3፡1-8 ፤ ሮሜ 5፡12)

2.3 የኃጢአት ሁለንታዊነት እና እውነነት

ሰው ሁሉ ኃጢአተኛ ነው ። ኃጢአት በማንኛውም ሰው ላይ ኃይል አለው ። ማንም ሰው በራሱ ኃይል ወይም ጥረት ከኃጢአት ሥልጣንና ግዛት ራሱን ነጻ ሊያወጣ የሚችል አይደለም ። (ሮሜ 5፡12 ፤ ገላ. 3፡22 ፤ ሮሜ 3፡9-20)
ኃጢአት ያለና ውጤቱ የሚታይ ፤ በተግባር የሚገለጽና መኖሩ በእግዚአብሔር ቃል የተረጋገጠ ነው ።

— ተፈጥሮ ይገልጸዋል ዘፍ. 3፡17-18 ፤ 6፡11-12
— ሰዎች ተናዘውበታል ኢሳ. 6፡5 ፤ ዳን. 9፡15
— ሕግ ገልጾታል ሮሜ 7፡7
— እግዚአብሔር ይፋ አድርጎታል ዘፍ. 6፡5
— ኢየሱስ ክርስቶስ ገልጾታል ዮሐ. 7፡6-7 ፤ 9፡40-41
— አማኞች በግል ይረዱታል ሮሜ 7፡16-20
— የሰው ሕሊና ይገልጸዋል ሮሜ 2፡2-15

2.4 የውርስና የድርጊት ኃጢአት

2.4.1 የውርስ ኃጢአት

የሰው ልጆች ሁሉ የመጀመሪያውን ኃጢአት ካደረገው ከአዳም ዘር በመወለዳቸው የዚህ ኃጢአት ተካፋዮች ናቸው ። ስለዚህ ማንኛውም ሰው ከዚህ የውርስ ኃጢአት ነጻ አይደለም ። (ሮሜ 5፡12-14 ፤ ኤፌ. 2፡3)

2.4.2 የድርጊት ኃጢአት

እያንዳንዱ ሰው ከአዳም በመወለዱ ከወረሰው ኃጢአት ሌላ የራሱን ፈቃድ ለማድረግ በሚያደርገው ጥረት በምኞቱ

ሲሳብና ሲታለል የእግዚአብሔርን ሕግ ወይም ትእዛዝ በመተላለፍ የሚፈጽመው ኃጢአት የድርጊት ኃጢአት ነው ። (ቲቶ 3፡3 ፤ ያዕ. 1፡14-15 ፤ ሮሜ 2፡5-6 ፤ 2 ቆሮ. 5፡10

2.5 የኃጢአት ውጤት

ሰው በኃጢአት ከወደቀ በኋላ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ሕብረት ፤ ችሎታውና እውቀቱ እንዲሁም ከሌላው ሰው ጋር የነበረው መተማመንና ፍቅር ሁሉ በአንድነት የተበላሸና የተመረዘ ሆነ ። (ዘፍ. 3፡23-24 ፤ ዘፍ. 4፡8 ፤ ሮሜ 3፡11—18፤ ዘፍ. 2፡16-17 ፤ 3፡6-12)

በኃጢአት ምክንያት የእግዚአብሔር ፍርድና መርገም በሰው ፤ በምድርና በምድር ተንቀሳቃሾች ሁሉ መጥቶአል ። ያስከተለውም ውጤት ፡—

— የእግዚአብሔር እርግማን ወይም ፍርድ ዘፍ. 3፡14-19
— መከራና ድካም ዘፍ. 3፡16-19
— የምድር እሾህና አሜከላ ማብቀል ዘፍ. 3፡17-18
— ረኃብ ፤ ጦርነት ፤ በሽታና ወ.ዘ.ተ ኤር. 14፡10-12

2.6 በኃጢአት ላይ የክርስቲያን አቋም

ክርስቲያን ከቀደመው ኃጢአቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ደም የታጠበ ፤ በመንፈስ ቅዱስም ዳግም የተወለደ ፤ ክርስቶስ በከፈለው ዋጋ በኃጢአት ላይ ድል ያገኘና ኃጢአትን ላለማድረግ የወሰነ ሰው ነው ። ዳግም የተወለደ ሰው ለኃጢአት ሞቶ ለጽድቅ ለመኖር በመነሳቱ መጠን ኃጢአትን የመጥላትና ከኃጢአት የመራቅ ባሕርይ አለው ። ሆኖም በዓለምና በሥጋው ምኞት እየተሳበ በሰይጣን እየተታለለ ፤ እየተሳሳተ ሲበድልና ሲተላለፍ ኃጢአቱን በመናዘዝ በንስሐ ይታደሳል ። (1 ጴጥ. 1፡1—2፤ ራዕ. 1፡6 ፤ ሮሜ 6፡1-6 ፤ ሮሜ 6፡12-14 ፤ 1 ዮሐ. 2፡15-16 ፤ ዕብ. 3፡13 ፤ 12፡16 ፤ 1 ዮሐ. 1፡8-10 ፤ 1 ቆሮ. 6፡18)

VI ደህንነት

1. ምንነት
ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ ንስሐ ሲገባ ከእግዚአብሔር መንፈስ ዳግም በመወለዱ የዘላለም ሕይወት ያገኛል ። ይህ በኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ የተገኘው ጸጋ ደህንነት ይባላል ። (ዮሐ. 1፡12-13 ፣ 2 ቆሮ. 5፡17 ፣ ዮሐ. 3፡3-5) ይህም ደህንነት የሚከተሉትን ያጠቃልላል ፡—

— ዳግም መወለድ
— መጽደቅ
— መቀደስ
— መክበር

2. ዳግም ልደት
ሰው ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል በመሞቱ የፈጸመውን የማዳን ሥራ በእምነት ተቀብሎ በመንፈስ ቅዱስ አዲስ ፍጥረት ሲሆን ዳግም ተወለደ ይባላል ።

2.1 የዳግም ልደት ማግኛ መንገድ

2.1.1 ንስሐ መግባት
ሰው በውርስ ከአዳም ፣ በግል ሕይወቱ በተግባር በሚታየው መተላለፍና ዐመጽ ምክንያት ኃጢአተኛ ነው ። በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ደህንነት ያገኝ ዘንድ ኃጢአቱን መናዘዙና ከክፉ መንገዱ መመለሱ አቅጣጫውንም መቀየሩ ንስሐ መግባት ይባላል ። (ምሳ. 28፡13 ፣ ሕዝ. 18፡27-28 ፣ 30-32 ፣ ኢሳ. 46፡8 ፣ ማር. 1፡14-15 ፣ ሐዋ. 3፡19-20)

2.1.2 እምነት
እግዚአብሔር በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ወዳዘጋጀው ደህንነት መድረስ የሚቻለው በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት በማመን ነው ። እምነት ከመስማት ነው መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው ። (ሮሜ 3፡21-22 ፣ 4፡4-5 ፣ ሮሜ 10፡4 ፣ 17 ፣ ዮሐ. 5፡24)
ዳግም ልደት ሰው ሊያደርገው በሚችለው በማንኛውም መልካም ሥራ ወይም በጐ ምግባር የሚገኝ ሳይሆን ከእግዚአብሔር በክርስቶስ ለሚያምኑ የሚሰጥ ነጻ ስጦታ ነው ። ይህንን ስጦታ ሰው በእምነት ብቻ ይቀበለዋል ። (ኤፌ. 2፡

8-9 ፣ ሮሜ 3፡20-22 ፣ ገላ. 2፡16 ፣ ሮሜ 4፡4-5) በእምነት ደግሞ የተወለዱ ሰዎች መንፈስ ቅዱስ በሕይወታቸው ስለሚኖር በጐ ምግባር ይፈጽማሉ ። (ገላ. 5፡22-23 ፣ ኤፌ. 2፡10)

2.2 የክርስቶስ ቤዛነት በዳግም ልደት
ዳግም የተወለደ ሰው በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ የሚከተሉት ሆነውለታል ፡—

2.2.1 ምትክ አግኝቷል
ኃጢአት የሌለበት ኢየሱስ ክርስቶስ በኃጢአተኞች ምትክ በመስቀል ላይ ሞቷል ። ዳግም የተወለደው ሰው በክርስቶስ ምትክነት ነጻነት አግኝቷል ። (ሮሜ 5፡8 ፣ ገላ. 3፡13 ፣ 2 ቆሮ. 5፡21)

2.2.2 ፍርዱ ተወግዶለታል
የሰው ልጆች የእግዚአብሔር ሕግ በመተላለፋቸው የእግዚአብሔር ቁጣ በላያቸው ነዶአል ። ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በመሞት የእግዚአብሔርን ፍርድ ተቀበለ ፤ ሰዎችም የእግዚአብሔርን ምሕረት እንዲያገኙ አደረገ ። ደግሞ የተወለደ ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመኑ ከእግዚአብሔር ፍርድ ነጻ በመሆን ከቁጣ ድኗል ። (ኢሳ. 53፡5 ፣ ኤፌ. 2፡3-5)

2.2.3 ከእግዚአብሔር ጋር ታርቋል
በኃጢአት ምክንያት ሰው የእግዚአብሔር ጠላት ሆኗል ኢየሱስ ክርስቶስ ይህንን ጠላትነት በመስቀል ላይ ሞቶ አስወግዶታል ። ዳግም የተወለደ ሰው በክርስቶስ ሥራ ከእግዚአብሔር ጋር ታርቋል ። (ሮሜ 5፡10-11 ፣ ኤፌ. 2፡14-16 ፣ ቆላ. 1፡21-22)

2.2.4 በኃጢአት ላይ ድል አግኝቷል
ሰው በኃጢአት ምክንያት ረክሷል ፤ የኃጢአት ዕዳም በላዩ ላይ አለ ። የክርስቶስ ደም ይህንን ዕዳ በመደምሰሱ ዳግም የተወለደ ሰው የኃጢአትን ሥርየት አግኝቷል ። ወደፊትም ኃጢአት እንዳይገዛው በክርስቶስ ኃይል ድልን ተቀዳጅቷል ። (ቆላ. 2፡14-15 ፣ ዕብ. 9፡14 ፣ 22 ፣ 1 ዮሐ.3፡8)

2.2.5 በዲያቢሎስ ላይ ሥልጣን ተሰጥቶታል
በኃጢአት ሙት የሆነ ሰው ከዲያቢሎስ ሥልጣን ሥር ነው ። ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ሞቱና በትንሣኤው የዲያቢሎስን ሥልጣን ሽሮአል ። ዳግም የተወለዱትም በዲያቢሎስና በኃይሉ ሁሉ ላይ ሥልጣን ተሰጥቷቸዋል ። (ቆላ 1፡13-14 ፣ 2፡14-15 ፣ ሉቃ. 10፡18-20 ፣ ዕብ 2፡14-15፣ ኤፌ 2፡1-7

3. መጽደቅ
መጽደቅ ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የኃጢአተኞችን ፍርድ በመቀበሉ በጌታ በኢየሱስ አምነው የዳኑ ሰዎች ኃጢአትን እንዳልሠሩ ሆነው በእግዚአብሔር ፊት የሚቆጠሩበት ነው ። (ሮሜ 8፡1 ፣ 2 ቆሮ. 5፡21 ፣ ገላ. 3፡13)

ሰዎች በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአትን እንዳልሠሩ ሆነው ሊቆጠሩ የሚችሉት እግዚአብሔርን ለማስደሰት በሚሠሩት መልካም ምግባር ሳይሆን የኃጢአታቸውን ቅጣት በመስቀል ላይ በወሰደው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመናቸው ብቻ ነው ። (ኤፌ. 2፡18 ፣ ኢሳ. 53፡5 ፣ ሮሜ 3፡22-26)

4. መቀደስ
መቀደስ ለእግዚአብሔር መለየትና የእግዚአብሔር መሆን ነው ። ይህም ከኃጢአት ወይም ከክፋት በመለየት ወደ እግዚአብሔር መቅረብንና ለእግዚአብሔር መኖርን ያመለክታል ። መቀደስ በክርስቶስ ኢየሱስ ደህንነትን ያገኙ በአኗኗራቸው ሊታይ የሚገባውን የሕይወት ለውጥ የሚያሳይ ነው ። መንፈስ ቅዱስ አማኙን ይቀድሳል ፤ በቅድስናም እንዲኖር በሕይወቱ ይሠራል ።

ቅድስናን እንደሚከተለው በቅደም ተከተል መመልከት ይቻላል ።

— ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በፈጸመው መስዋዕትነት በእርሱ አምነው ደህንነት ያገኙትን ነውር የሌላቸው አድርጎ በእግዚአብሔር ፊት አቅርቧቸዋል ፤ ስለዚህ ቅዱሳን ናቸው ። ይህም ሰው አምኖ በዳነ ጊዜ ከእግዚአብሔር የተቀበለው ቅድስና ነው ። (ኤፌ. 1፡4 ፣ 1 ጴጥ. 1፡1 ፣ 1 ቆሮ. 1፡30-31)

— ክርስቲያን መቀደሱ የእግዚአብሔር ትዕዛዝ ነው ። ሰው በማመኑ ከእግዚአብሔር የሚቀበለው ቅድስና በዕለት ከዕለት ኑሮው መገለጽ ይኖርበታል ። የአማኝ ጥሪ ጌታን ለመምሰል ፣ ከኃጢአትና ከርኩሰት ተለይቶ ለመኖር ነው ። (1 ጴጥ. 1፡15-16 ፣ 1 ተሰ. 4፡3-6ዕብ 12፡14 ፣ ኤፌ. 4፡22-24 ፣ 2 ቆሮ. 6፡16-17 ፣ 7፡1)

— አማኞች ፍጹም ወደሆነው ቅድስና ፣ ኢየሱስን ወደ መምሰል ደረጃ የሚደርሱት ጌታ ኢየሱስን በክብሩ ተገልጾ ፊት ለፊት በሚያዩበት ወቅት ነው ። (1 ተሰ. 3፡13 ፣ 1 ዮሐ. 3፡2-3 ፣ ይሁዳ 24-25)

እግዚአብሔርን መስለው ለመኖር የሚወዱ ሁሉ ስለ ስሙ መከራ ይቀበላሉ ፤ ይሰደዳሉ ። ይህም ስለ ክርስቶስ ተሰጥቷቸዋል ። ክርስቲያኖች በመከራ ውስጥ ሲያልፉ ጌታን ለመምሰል ይሠራሉ ። (ፊልጵ. 1፡28-29 ፣ ሮሜ 8፡17 ፣ ማቴ. 5፡10 ፣ 2 ጢሞ. 3፡12 ፣ ሉቃ. 9፡23-24 ፣ ዮሐ. 16፡1-4 ፣ 1 ተሰ. 3፡3-4 ፣ ሐዋ. 14፡21-22 ፣ ማቴ. 10፡22 ፣ ሮሜ 5፡3-4 ፣ 1 ጴጥ. 5፡10)

5. መክበር
መክበር የደህንነት የመጨረሻው ደረጃ ነው ። (ሮሜ 8፡30 ፣ 1 ቆሮ. 15፡42-44 ፣ ፊልጵ. 3፡21)

6. ልጅነት
ኢየሱስ ክርስቶስን በእምነት በመቀበል ዳግም የተወለደ ሰው የእግዚአብሔር ልጅ ይሆናል ። ይህም ሰው እንደ መንፈስ ፈቃድ ከእግዚአብሔር

የተወለደ ነው እንጂ እንደ ሥጋ ፈቃድ የተወለደ አይደለም ። አንድ ሰው የእግዚአብሔር መንፈስ ለመንፈሱ ሲመሰክርለት ነው ።(ዮሐ. 1፡12-13 ፣ ገላ. 3፡26 ፣ ሮሜ 8፡16 ፣ 1 ዮሐ. 4፡13)

6.1 የልጅነት ሥልጣን/በረከት
አንድ ሰው የእግዚአብሔር ልጅ ሲሆን ከሚቀበላቸው በረከቶችና ከሚሰጠው ሥልጣን መካከል የሚከተሉት ይገኙበታል ።

— እግዚአብሔርን በአባትነት መጥራት ሮሜ 8፡15 ፣ ገላ. 4፡6

— የእግዚአብሔር ቤተሰብነት ኤፌ. 2፡19፣ ገላ. 3፡26-28

— የእግዚአብሔር መንግሥት ወራሽነት ገላ. 3፡29፣ 4፡7 ኤፌ. 1፡13-14 ፣ 1 ጴጥ. 1፡3-5 ፣ ሮሜ 8፡17 ፣

6.2 የልጅነት ተግባር
አንድ ሰው የእግዚአብሔር ልጅ ከሆነ በኋላ የሚከተሉትን ተግባሮች ማከናወን ወይም በሕይወቱ ማሳየት ይጠበቅበታል ።

— እግዚአብሔርን መውደድ ፣ ማክበርና መታዘዝ ዮሐ. 14፡15 21 ፣ 23

— ፍሬ ማፍራት ዮሐ. 15፡4-5 ፣ 8 ፣ 16

— የማስታረቅ አገልግሎት ማቴ. 5፡9 ፣ 2 ቆሮ 5፡17-20 መፈጸም ።

7. የእግዚአብሔር ምርጫ ፣ የሰው ነፃ ፈቃድና የደህንነት የዘላለም ዋስትና

— እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን ፣ በክርስቶስ የመረጣቸውን የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ወስኗል ። ይህም የእግዚአብሔር ምርጫ ነው ። (ሮሜ 8፡29-30፣ ኤፌ. 1፡5 ፣ 11 ፣ 1 ጴጥ. 1፡1-2)

— እግዚአብሔር ለሰው ነጻ ፈቃድ ሰጥቷል ። ስለሆነም የደህንነትን ስጦታ ለመቀበል ወይም ላለመቀበል በራሱ መምረጥና መወሰን ይችላል ። እግዚአብሔር ዓለምን ሁሉ እንዲሁ ስለ ወደደ ለዓለም ቤዛ እንዲሆን በሰጠው በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምን ሁሉ ይድናል ። ያላመነም ይፈረድበታል ። (ማቴ. 11፡28-30 ፣ ዮሐ. 3፡16-18 ፣ ሐዋ. 10፡43 ፣ ሮሜ 10፡9-10 ፣ ሕዝ. 18፡4 ፣ 33፡11 ፣ ራእ. 22፡17 ፣ 1ኛ ጢሞ.1፡15—16፣ 2፡3—4

— ሰው በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ሲያምን ደህንነትን ያገኛል ። የአማኙ ደህንነት በእግዚአብሔር ማንነትና ሥልጣን የተጠበቀ ስለሆነ ከእግዚአብሔር እጅ ማንም ሊነጥቀው አይችልም ። ይህ አማኝ በኃጢአቱ

ንስሐ በመግባት ፤ ዕለት ዕለት ከእግዚአብሔር ጋር ሕብረቱን በማጽናት ፤ በብርሃን በመመላለስ ከእግዚአብሔር ሐሳብ ጋር መተባበር አለበት ። የተቀበለውን ደህንነት በፍርሀትና በመንቀጥቀጥ መፈጸም ይገባዋል ፤ እስከ መጨረሻ የሚጸና እርሱ ይድናልና ። (ዮሐ. 10፡27-30 ፤ ሮሜ 8፡29 30 ፤ ኤፌ. 1፡5 ፤ 11 ፤ ይሁ. 24 ፤ 1 ዮሐ. 1፡8-9 ፤ ፊልጵ 2፡12 ፤ ዕብ. 10፡26-31 ፤ 6፡4-8 ፤ 2 ጴጥ. 1፡10-11)

VII. ቤተክርስቲያን

1. ምንነቷ
ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በፈጸመው የደኅንነት ሥራ ምክንያት ከኃጢአታቸው በደሙ ታጥበውና ከዓለም ርኩሰት ተለይተው እርሱን ለማምለክና ለማገልገል የተጠሩት የአማኞች ኅብረት ቤተ ክርስቲያን ትባላለች ። 1ኛ ጴጥ. 2፡9

በእግዚአብሔር ቃል ቤተ ክርስቲያን በሁለት ዓይነት መልክ ተገልጾ እንመለከታለን ።

1.1 ዓለም አቀፏ ቤተ ክርስቲያን
በስፍራና በአካባቢ ያልተወሰነችውና በእግዚአብሔር ዘንድ ብቻ የታወቀችው በዓለም ዙሪያ ያሉትን እውነተኛ አማኞች ሁሉ የምታቅፈው ቤተ ክርስቲያን ናት ።
(ማቴ. 16፡18 ፤ ኤፌ. 1፡22-23 ፤ ቆላ. 1፡18 ፤ ኤፌ. 5፡27 ፤ 1ኛ ጢሞ. 3፡15)

1.2 አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን
በስፍራና በአካባቢ የተወሰነች ፤ የራሷ መሪዎች ያሏት ፤ ራሷን በራሷ የምታስተዳድር ፤ በራሷ ምዕመናን ወንጌልን የምታሰራጭ ፤ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አምነው የዳኑ ሰዎች ኅብረት ናት ።
(ፊል. 1፡1 ፤ 1ኛ ተሰ. 1፡1 ፤ 1ኛ ቆሮ. 1፡2 ፤ ቆላ. 4፡15)

2. ቤተ ክርስቲያን የተገለጸችባቸው ምሳሌዎች
የቤተ ክርስቲያንን ገጽታዎች የሚያሳዩ የተለያዩ ምሳሌዎች በእግዚአብሔር ቃል ተጠቅሰው ይገኛሉ ። ከነዚህም ዋና ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው ።

2.1 አዲስ ሰው
አሮጌው ሰው በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመኑ ዳግም ሲወለድ አዲስ ፍጥረት መሆኑን ያመለክታል ።
(2 ቆሮ. 5፡17 ፤ ዮሐ. 3፡3-5 ፤ ኤፌ. 2፡14-16)

2.2 የክርስቶስ አካል
ምዕመናን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ያላቸውን የመንፈስ አንድነትና በኅብረትም በእርሱ ሥልጣን ሥር መሆናቸውን ያሳያል ።
(ኤፌ. 1፡22-23 ፤ ቆላ. 1፡18 ፤ ሮሜ 12፡4-5 ፤ 1ኛ ቆሮ. 12፡12-13)

2.3 የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ
ምዕመናን የእግዚአብሔር ማደሪያ በመሆናቸው በቅድስና መኖር

እንዳለባቸው ይገልጻል ።
(1ኛ ቆሮ. 3፡16 ፤ 6፡19 ፤ 2 ቆሮ. 6፡16-18 ፤ ኤፌ. 2፡21-22 ፤
1ኛ ጴጥ. 2፡5)

2.4 የክርስቶስ ሙሽራ
ቤተ ክርስቲያን ለክርስቶስ የታጨች የእርሱን መምጣት በንጽህናና በቅድስና የምትጠባበቅ መሆኗን ይገልጻል ።
(2 ቆሮ. 11፡2 ፤ ራዕ. 19፡7 ፤ 21፡2 ፤ 22፡17)

3. ዓላማና ተግባር

3.1 ዓላማ

ወንጌልን ለፍጥረት ሁሉ መስበክ ፣ የሚያምኑትንም የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት በማድረግ ፣ ለክርስቶስ ቀን ፍጹማን ሆነው እንዲገኙ ለእግዚአብሔር ማቅረብና የእግዚአብሔርን መንግሥት ማስፋፋት ፤
(ቆላ. 1፡28 ፤ ማቴ. 28፡19-20 ፤ ማር. 16፡15)

3.2 ተግባር

3.2.1 የወንጌልን ተልዕኮዋን መፈጸም

ሀ. የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን የማዳን ወንጌል በአባሎችዋና በአገልጋዮችዋ አማካኝነት ላላመኑት መስበክና ማሠራጨት ። ከዚሁ ጋር በርኩሳን መናፍስት የታሰሩትን ነፃ ማውጣትና ለበሽተኞች መጸለይ ።
(ማቴ. 10፡1 ፤ ማር. 3፡13 15 ፤ ሉቃ. 9፡1፤ ሐዋ. 5፡12-16 ፤ 1 ጴጥ. 2፡9 ፤ ማቴ. 28፡18-20 ማር. 16፡15-18፤ ኤፌ. 3፡8 ፤ ሐዋ. 1፡18 ፤ ዮሐ. 20፡21)

ለ. ያመኑትን የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት እንዲሆኑ ማስተማር ፣ ማሳደግና መጠበቅ ፤ ለመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት መጸለይና የጸጋ ሥጦታዎች እንዲሠሩ ማበረታታት ፣ ማነሳሳት ፤

(ሐዋ. 1፡8 ፤ 2፡1-4 ፤ 8፡14-19 ፤ 10፡44-48 ፤ 19፡1-7 ኤፌ 4፡11-14 ፤ ቆላ. 1፡28 ፤ ዮሐ. 21፡15-17 ፤ ሐዋ. 20፡28 ፤ 1ኛ ጴጥ. 5፡2)

ሐ. እግዚአብሔርን በመንፈስና በእውነት ማምለክና ማክበር ፤
(ኤፌ. 1፡4-6 ፤ ሮሜ 12፡1 ፤ ዕብ. 13፡15 ፤ ዮሐ. 4፡24)

3.2.2 የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶችን መፈጸም

ሀ. የውሃ ጥምቀት

ይህ ሥርዓት ከወንጌል ስብከትና የማስተማር ተልዕኮ ጋር ተያይዞ የቀረበ ሲሆን በእምነት ደኅንነታቸውን ያረጋገጡ አማኞች ሁሉ ሊፈጽሙት የሚገባ ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባልነት የሚያበቃ ሥርዓት ነው ።

የውሃ ጥምቀት ሥርዓት የሚፈጸመው በአብ ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም በውሃ ውስጥ በመጥለቅ ሲሆን አማኙ ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር በሞቱና በትንሳኤው መተባበሩን የሚገልጽበት የምስክርነት መንገድ ነው ።

(ማቴ. 28 19-20 ፤ ማር. 16፡16 ፤ ሐዋ. 2፡41 ፤ 8፡36-39 ፤ ሮሜ 6፡1-4 ፤ ቆላ. 2፡11-12)

ለ. የጌታ እራት

ጌታ ኢየሱስ አልፎ በተሰጠበት ሌሊት ለደቀ መዛሙርቱ ሞቱን ለማሳሰብ የፈጸመላቸው ሥርዓት ነው ። በሥጋው የተመሰለውን ኅብስቱን በመብላት ፣ በደሙ የተመሰለውን ጽዋውን በመጠጣት ደቀ መዛሙርቱ እርሱ እስከሚመለስበት ጊዜ ድረስ ሞቱን እንዲያውጁ ፣ ለደኅንነታቸው ያደረገውን ውለታ እንዲያስቡና ከእነርሱ በኋላም ለሚመጣው ትውልድ እንዲያስተላልፉት የደነገገው ሥርዓት ነው ። ይህም ሥርዓት ጥምቀት የፈጸሙ አማኞች ጌታ ኢየሱስ ያደረገላቸውን መስዋዕትነት በማሰብ ስለሞቱ ለመናገር አንድ አካል መሆናቸውን ለማስታወቅ የሚካፈሉት ማዕድ ነው ።

(ማቴ. 26፡26-28 ፤ ሉቃ. 22፡14-20 ፤ 1ኛ ቆሮ. 10 16-17 ፤ 11፡22-23)

3.2.3 ልዩ ልዩ አገልግሎቶችን መስጠት

ሀ. የጋብቻ ሥርዓት ማስፈጸም

ጋብቻ ሁለት በጾታ የተለያዩ አማኞች በጌታ ፈቃድ እስከ ሞትድረስ ሳይለያዩ ፣ እየተፈቃቀሩና እየተረዳዱ ለመኖር ሲወስኑ ቤተ ክርስቲያን ምስክርነታቸው ንጹህ መሆኑን አጣርታ ቃል ኪዳን በማስገባት የምታ

ስፈጽመው ሥርዓት ነው ።
(ዘፍ. 2፡18-24 ፥ ማር. 10፡2-12 ፥ 1ኛ ቆሮ. 7፡39 ፥ ኤፌ. 5፡23-33 ፥ ማቴ. 19፡3-6 ፥ ሚል. 2፡14-16 ፥ ሮሜ 7፡2 ፥ ዕብ. 13፡4)

ለ. የቀብር ሥርዓት ማስፈጸም

በጌታ ላንቀላፉት አማኞች ቤተ ክርስቲያን የቀብር ሥርዓት ትፈጽማለች ። (ሐዋ. 8፡2)

ሐ. ጸሎት ፥ ጾምና ጸሎት

ቤተ ክርስቲያን አባሎችዋ በጸሎት እንዲተጉ ፥ እንዲሁም በመጾምም ጸሎት እንዲያደርጉ ታበረታታለች ፤ በተጨማሪም ቤተ ክርስቲያን የአገልግሎት ፍሬ እንዲበዛላትና አስፈላጊና አሳሳቢ ለሆኑ ጉዳዮች አባሎችዋን በኅብረትም ሆነ በግል በጾም በጸሎት እንዲተጉ ታደርጋለች ።
(ሐዋ. 1፡14 ፥ 4፡23-31 ፥ 13፡2-3 ፥ 14፡23 ፥ ማቴ. 17፡21)

መ. ሌሎች አገልግሎቶች

እንደ መዘመር ፥ ማግከር ፥ ወ.ዘ.ተ ታከናውናለች ።
(ሮሜ 12፡3-13)

3.2.4 አስተዳደር ነክ ሥራዎችን ማከናወን

ሀ. አባሎችዋ የሚተዳደሩበትን መመሪያ ማዘጋጀት ፥ በመመሪያው መሠረት በፍቅር ማስተዳደርና መግዛት ፤
(ሐዋ. 15፡6-29 ፥ 16፡4-5፥ 1ኛ ተሰ. 5፡12-13 ፥ ዕብ. 13፡7 ፥ 1ኛ ጢሞ. 5፡17 ፥ 1 ጴጥ. 5፡1-4)

ለ. አገልጋዮችን ማሠማራት መንከባከብና ማስተዳደር ።
(1 ቆሮ. 9፡8-14 ፥ ዮሐ. 13፡16-17 ፥ ገላ. 6፡6 ፥ ፊል. 4፡14 ፥ 1 ጢሞ. 5፡18-20)

ሐ. ገንዘብን ማስተዳደር

የእግዚአብሔርን ሥራ ለመሥራት ከአባሎችዋ በአሥራት ፥ በመባና በስጦታ የምታገኘውን ገንዘብና ቁሳቁስ በአግባቡ ሥራ ላይ እንዲውል ማድረግ ፤
(ሮሜ 12፡8 2 ቆሮ. 9፡6-7 ፥ ሚል. 3፡8-10)

3.2.5 ዕርዳታና የልማት ሥራዎች ማከናወን

ቤተ ክርስቲያን ችግረኞች አባሎችዋን ትረዳለች የልማት ሥራዎችንም ታከናውናለች ።
(ማቴ. 5፡16 ፥ ሉቃ. 10፡29-37 ፥ ገላ. 6፡10 ፥ 2ኛ ቆሮ. 8፡1-7 ፥ 2ኛ ቆሮ. 9፡1-2 ፥ 1ኛ ቆሮ. 16፡1-2)

4. የቤተ ክርስቲያን ሥልጣን

ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል በመሆንዋ ራስዋ ከሆነው ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ ,የርሱን መንግሥት ለማስፋፋት ሥልጣን ተሰጥቷታል ።
(ቆላ. 2፡9፥ ኤፌ. 1፡22-23) ይህም ሥልጣን የሚከተሉትን ያጠቃልላል ።

4.1 በክፉት መንፈሳውያን ሠራዊት ላይ ሥራዎቻቸውን ለማፍረስ ።
(ማቴ. 16፡18-19 ፥ ማቴ. 10፡1፥ ሉቃ. 9፡1 ፥ ኤፌ. 6፡12)

4.2 በአባሎችዋ ዘንድ ቅድስናን ለመጠበቅ፥ ወንጌልን የመስበክ ሥልጣን አላት ። ይህንንም ለማድረግ አባሎችዋን ለማነጽ የሥነ ሥርዓት እርምጃዎች መውሰድ ፥ መምከር ፥ መዝለፍ ፥ መገሠጽና ማገለል ፤
(ማቴ. 18፡15-18 ፥ 2ኛ ጢሞ. 4፡2 ፥ ቲቶ 1፡13 ፥ 2፡15 ፥ 3፡10 11 ፥ 2ኛ ቆሮ. 13፡10 ፥ 1 ቆሮ. 5፡1-5)

4.3 አገልጋዮችን የመሾምና የመሻር ሥልጣን አላት ።

5. የአገልግሎት ሥጦታዎች

ምዕመናንን ፥— የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት ፥ሙሉ ሰውም በመሆን ወደ ክርስቶስ ሙላት እንዲደርሱ ለማድረግ ፥ የክርስቶስንም አካል ወደ ፍጹምነት ለማድረስና ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ለማዘጋጀት ፥—

እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን የሚከተሉትን የአገልግሎት ሥጦታዎች ፥ ለሰዎች ሰጥቷል ። (ኤፌ. 4፡12-13) እነዚህም አገልግሎቶች እስከ ጌታ ምጽዐት ድረስ ይቀጥላሉ ።

5.1 ሐዋርያት

የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ የትንሣኤው ምስክር የሆኑ ፥ በኃይልና በሥልጣን ወንጌልን የሚሰብኩ ፥ ቤተ ክርስቲያንን የሚመሠርቱ አገልጋዮችን የሚሾሙና በቀጥታ ከእግዚአብሔር መልእክትና መገለጥን የሚቀበሉ መልእክተኞች ናቸው ።

(1ኛ ቆሮ. 12፡28 ፥ ኤፌ. 4፡11 ፥ 1ኛ ቆሮ. 9፡1-2 ፥ ኤፌ. 2፡20)

5.2 ነቢያት

ወቅታዊና ወደፊት የሚሆነውን መልእክት ከእግዚአብሔር ተቀብለው የሚያስተላልፉ ሲሆኑ ቤተ ክርስቲያንን ለማነጽ ለመምከርና ለማጽናናት ለመገሰጽ የተሰጡ ናቸው ። (ዘኁ. 12፥6 ፤ 1ኛ ቆሮ. 12፥28 ፤ 14፥3-29 ፤ አሞጽ 3፥7 ፤ ሐዋ. 11፥27 ፤ 13፥1 ፤ 15፥32)

5.3 ወንጌላውያን

የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስን የማዳን ወንጌል ይዘው ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወሩ ቃሉን የሚሰብኩ መልእክተኞች ናቸው ። በደረሱባቸው አዳዲስ ስፍራዎችም ጌታ እንደሰጣቸው ፍሬ ከሳኪዎቻቸው ቤተ ክርስቲያን ጋር በመተባበር ቤተ ክርስቲያንን ይመሠርታሉ ። (ሐዋ. 21፥8 ፤ ኤፌ. 4፥11 ፤ 2 ጢሞ. 4፥5)

5.4 እረኞች

በአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሥር ሆነው መንጋውን በመጠበቅ ፤ ምዕመናንን በመጎብኘት ፤ የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማር የሚያሳድጉና የሚጠብቁ አገልጋዮች ናቸው ። (ኤፌ. 4፥11 ፤ ሐዋ. 13፥1 ፤ 1 ቆሮ. 12፥28)

5.5 አስተማሪዎች

የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማር የሚያሳድጉና ከስሕተት የሚጠብቁ አገልጋዮች ናቸው ። (1ኛ ቆሮ 12፥28)

6. አደረጃጀት

6.1 አመሠራረት

በአንድ ማኅበረ ምዕመናን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የሚባለው የሚከተሉትን መመዘኛ ነጥቦች አሟልተው ሲገኙ ነው ።

ሀ. ሊመሯትና ሊያስተዳድሯት የሚችሉ የራሷ መሪዎች ሲኖሯት (ሐዋ. 11፥20 ፤ 14፥23 ፤ 15፥2፥4፥6 ፤ 20፥17 ፤ ፊል. 1፥1 ፤ ቲቶ 1፥5-9)

ለ. ከአባሎች በሚገኘው አሥራት ፤ መባዕና ሥጦታ ሥራውን የሚያንቀሳቅስ ሲሆን ። (ሚል. 3፥8-10 ፤ 2 ቆሮ. 9፥6-7)

ሐ. በራሱ አባሎችና አገልጋዮች ወንጌልን ለማስራጨት የሚችል ሲሆን። (ቆላ. 1፥6 ፤ 1 ተሰ. 1፥6-8)

6.2 አባልነት

የቤተ ክርስቲያኒቱ አባላት መሆን የሚችሉት
በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አምነው ንስሐ የገቡ ፤ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም በውሃ የተጠመቁና የቤተ ክርስቲያኒቱን የእምነት መመሪያ ተቀብለው ወደ ኅብረት የተጨመሩ ምዕመናን ናቸው ። (ሐዋ. 2፥37-42 ፤ 47 ፤ 5፥14)

6.3 መስተዳድር

ቤተ ክርስቲያን ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ የተሰጣት ሥልጣንና ተግባር አላት ። ይህንንም ሥልጣንና ተግባር በመሪዎችዋ አማካይነት ፤ አስፈላጊ በሆኑ ጉዳዮች ደግሞ አብሮ በመሥራትና በመወሰን በተግባር ትተረጉማለች ። (ሐዋ. 15 ፤ ማቴ. 18፥17-19)

6.3.1 ሽማግሌዎች / እረኞች

ሀ. ተግባር ፦ ሽማግሌዎች በመጽሐፍ ቅዱስ በተለያዩ ስሞች የተጠቀሱ ሲሆን (ኤጲስ ቆጶስ ፤ መጋቢ ፤ ጳጳሳት ፤ እረኞች) በማስተዳደርና በማስተማር ቤተ ክርስቲያንን የሚመሩ አገልጋዮች ናቸው ። ከነዚህ ውስጥ አንዳንዶች በማስተዳደር ሲተጉ ሌሎች ሙሉ ጊዜያቸውን የሰጡ እረኞች ሆነው ቃሉን በመስበክና በማስተማር የሚተጉ ናቸው ።
(1 ጢሞ. 5፥17-18 ፤ 3፥1-7 ፤ ቲቶ 1፥5-9 ፤ ሐዋ. 20፥17-28 ፤ 1 ጴጥ. 5፥1-5)

ለ. አመራረጥ / ሹመት

ሽማግሌዎች በ1ኛ ጢሞ. 3፥1-7 እና በቲቶ 1፥5-9 ላይ በተዘረዘሩት መለኪያዎች ተመዝነው ብቁ ሆነው ሲገኙ በቤተ ክርስቲያን ይሾማሉ ።

ሐ. የአገልግሎት ዘመን

የተሾሙት ሽማግሌዎች አገልግሎታቸውና ራዕያቸውን በተወሰነ ጊዜ ለቤተ ክርስቲያን እንዲያረጋግጡ ይደረጋል ። ቤተ ክርስቲያንም ምስክርነታቸውን ትመዝናለች ። (የጊዜው ገደብና የአመዛዘኑ ሁኔታ በቤተ ክርስቲያን መተዳደሪያ ደንብ ውስጥ ይዘረዘራል ።)

6.3.2 ዲያቆናት

ሀ. ተግባር ፡— በሽማግሌዎች ሥር ሆነው ለቤተ ክር ስቲያን የማዕድና ልዩ ልዩ አገልግሎት እንዲሰጡ የተመረጡ ናቸው ። (ሐዋ. 6፡1-6)

ለ. አመራረጥ / ሹመት ፡- የዲያቆናት አመራረጥ በ1ኛጢሞ. 3፡8 የሐዋ.6፡3 በተዘረዘረው መመዘኛ መሠረት ይመረጣሉ ።

ሐ. የአገልግሎት ዘመን

ስለ ሽማግሌዎች የአገልግሎት ዘመን እንደ ተገለጸው በተወሰነ ጊዜ ለቤተ ክርስቲያን እንዲያረጋግጡ ይደረጋል ። ቤተ ክርስ ቲያንም ምስክርነታቸውን ትመዝናለች ።

7. ግንኙነት

7.1 ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናትና መንፈሳዊ ድርጅቶች ጋር

ቤተ ክርስቲያን በእምነት ከሚመስሏት አብያተ ክርስቲያናት ጋር ኅብረትና አንድነት ሊኖራት ይገባል ። ከሌሎች አብያተ ክርስቲ ያናትና ከመንፈሳዊ ድርጅቶች ጋር አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ መልካም በሆኑ ተግባራት ማለትም ችግረኞችን በመርዳትና በመሳሰሉት ተግባሮች ላይ መተባበር ትችላለች ። (ኤፌ. 4፡3 ፤ ገላ. 6፡10 ፤ ዕብ. 13፡16)

• 7.2 ከኅብረተሰብ ጋር

ቤተ ክርስቲያን በምድር ላይ ጨውና ብርሃን በመሆን እንድትመላ ለስ ታዛለች ። ይህም በኅብረተሰቡ መካከል ክፉ ከሆነ ነገር በመ ጠበቅ ፤ መልካምና በጎ በሆኑ ነገሮች ላይ በመተባበር ፤ የሌሎችን ደስታና ሐዘን ተካፋይ በመሆን ፤ እንደዚሁም በተቻለ መጠን ከሰ ዎች ሁሉ ጋር በሰላም ተስማምቶ በመኖር መገለጥ ይኖርበታል ። (ማቴ. 5፡13-16፤ ዮሐ. 17፡15 ፤ ሮሜ 12፡9 ፤ 15፡18 ፤ ዕብ. 12፡14 ፤ 2 ቆሮ 8፡ 14—18 ፤ኤፌ. 5፡7-13)

7.3 ከመንግሥት ጋር

ማንኛውም ሥልጣን የሚገኘው በእግዚአብሔር ፈቃድ ስለሆነና ፤ ያሉትም ባለሥልጣናት የተሾሙት ከእግዚአብሔር ስለሆነ ቤተ

ክርስቲያን ለመንግሥት ባለሥልጣንና ሥርዓት መታዘዝ አለባት ። ስለሆነም ለባለሥልጣናት መጸለይና መስጠት የሚገባውን ማለትም ግብርና ቀረጥ መክፈል ፤ መፈራትም ፤ ማክበርና የመሳሰሉትን ማድረግ ይገባል ። (ሮሜ 13፡1-7 ፤ 1 ጴጥ. 2፡13-17 ፤ ቲቶ 3፡1-2 ማቴ. 17፡24-27 ፤ 22፡17-21 ፤ 1 ጢሞ. 2፡1-2)

VIII መላእክት

1. ማንነት

መላእክት መንፈሳዊ አካል ያላቸው ፍጥረታት ናቸው ። ቍጥራቸው እጅግ ብዙ ነው ። አይታወቅምም ። ከእግዚአብሔር የተሰጣቸው እውቀት ፣ ስሜትና ፈቃድ አላቸው ። የማይሞት አካላዊ አቋም ያላቸው ፣ ጋብቻን የማይፈጽሙና የማይወልዱ ናቸው ። ከሰው የላቀ ኃይል ቢኖራቸውም በአንድ ጊዜ በሁሉም ሥፍራ የማይገኙ ፣ ሙሉ እውቀትና ችሎታ የሌላቸው ናቸው ። መላእክት የተለያየ የሥልጣንና የኃላፊነት ደረጃ አላቸው ፤ ይህ የደረጃ ልዩነት በብርሃን መላእክትና በወደቁት መላእክት ዘንድ የሚታይ ነው ። (ቆላ. 1:15-16 ፣ 1 ጴጥ. 1:12 ፣ ሉቃ. 20:34-36 ፣ ዕብ. 1:7 ፣ 14 ፣ ዮሐ. 20:12 ፣ ዕብ. 12:22 ፣ ራእ. 5:11 ፣ ሉቃ. 15:10 ፣ ይሁ. 6 ፣ 2 ጴጥ. 2:12 ፣ 2 ሳሙ. 24:15-16 ፣ መዝ. 8:4-5 ፣ ሉቃ. 2:15 ፣ 1 ተሰ. 4:16 ፣ ዳን. 10:2 ፣ 21 ፣ ይሁ. 9 ፣ ራእ. 12:7 ፣ ኢሳ. 6:2-6 ፣ ዘፍ. 3:24 ፣ ሕዝ. 10:1 ፣ ኤፌ. 3:10 ፣ 6:12 ፣ ማቴ. 12:24 ፣ 25:41)

2. ዓይነታቸው

መላእክት በአጠቃላይ በሁለት ክፍሎች ይከፈላሉ ። እነርሱም ፣— የብርሃን መላእክትና የጨለማ መላእክት ናቸው ።

2.1 የብርሃን መላእክት

2.1.1 ማንነት

ከእግዚአብሔር ወደ ሰው መልእክት የሚያደርሱ ፣ እግዚአብሔርን ለማክበር ፣ ለማምለክና ለማገልገል በታማኝነት ያሉ ቅዱሳን መላእክት ናቸው ። (ዕብ. 1:6 ፣ 14 ፣ ራእ. 5:11-12 ፣ መዝ. 148:1-2)

2.1.2 አገልግሎታቸው

መላእክት እግዚአብሔርን ያከብራሉ ፣ ያገለግላሉ ፣ ፈቃዱንም በመፈጸምና በማስፈጸም ቅዱሳንን ያግዛሉ ፣ ያገለግላሉ ።

— እግዚአብሔርን ያመልካሉ ፣ ዙፋኑን ይጋርዳሉ ። (ራእ. 5:11-14 ፣ 7:11-12 ፣ ዕብ. 1:6 ፣ ሕዝ. 28:14 ፣ 10:1 ፣ መዝ. 80:1 ፣ 99:1 ፣ ኢሳ. 37:16)

— የጸሎትን መልስ ከእግዚአብሔር ወደ ቅዱሳን ያደርሳሉ። (ሐዋ. 12:7-11 ፣ ሉቃ. 1:11-23)

ቅዱሳንን በድካማቸውና በሐዘናቸው ጊዜ ያበረታታሉ ። (ሐዋ. 27:23-24 ፣ 1 ነገ. 19:5-7 ፣ ዳን. 10:13 ፣ 21 ዘፀ. 23:20 ፣ ዘፍ. 16:7-12)

ቅዱሳንን አደጋ እንዳይደርስባቸው ወይም በአደጋ ውስጥ ጉዳት እንዳይደርስባቸው ይጠብቃሉ ። (ዘፍ. 48:16 ፣ መዝ. 91:11-12 ፣ 34:7 ፣ ዳን. 6:21-22 ፣ ሐዋ. 12:7-11 ፣ ማቴ. 18:10)

ከእግዚአብሔር የወጣውን የቁጣና የበቀል ፍርድ ይፈጽማሉ ። (2 ነገ. 19:35 ፣ 2 ሳሙ. 24:15-17 ፣ ራእ. 8:6-15 15:1 ፣ 20:1-3)

- ከእግዚአብሔር የተላከውን የምሥራች ለሰዎች ይነግራሉ ። (መሳ. 6:12 ፣ ሉቃ. 1:26-38)

— ጻድቃንን በሞታቸው ጊዜ ይረዳሉ ። (ሉቃ. 16:22)

— ጌታ ኢየሱስ በምድር በቆየባቸው ጊዜያትና በተለያዩ ሁኔታዎች አገልግለውታል ። ትንሣኤውንም አብስረዋል ። (ሉቃ. 2:10-13 ፣ ማቴ. 2:13 ፣ 4:11 ፣ ሉቃ. 22:43 ፣ ማቴ. 28:2-7 ፣ ሉቃ. 24:5-7)

— በዘመን ፍጻሜ ላይ የጌታን ትእዛዝ ይፈጽማሉ ። ዳግም ሲመጣም ያጅቡታል ። (ማቴ. 24:31 ፣ 13:39-40 ፣ ራእ. 14:17-20 ፣ 1 ተሰ. 4:16 ፣ 2 ተሰ. 1:7 ፣ ማቴ. 25:31)

2.1.3 የብርሃን መላእክት ከአማኞች ጋር ያላቸው ግንኙነት

የብርሃን መላእክት ከእግዚአብሔር ወደ ሰው እንጂ ከሰው ወደ እግዚአብሔር መልእክትን አያደርሱም ፤ ፍጡራን እንጂ መለኮትነት የላቸውም ። ስለዚህ ሊመለኩ ፣ ሊሰገድላቸው ፣ እንደ አማላጅ ሊቆጠሩ ፣ በስማቸውም ጸሎት ሊደረግ አይገባም ። (ሉቃ. 1:26-38 ፣ ሐዋ. 10:2 ፰ ፣ ገላ. 1:8 ፣ 2 ቆሮ. 11:13-14 ፣ ራእ. 19:10 ፣ 22:8-9)

ኃጢአተኛ ንስሐ ገብቶ ሲድን በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ደስታ ይሆናል ። የብርሃን መላእክት እግዚአብሔርን የሚያከብሩና የሚያገለግሉ ባርያዎች እንደመሆናቸው መጠን አማኙ በአክብሮት ሊመለከታቸውና ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚያመጡትን መልእክትም በቃሉ መሠረት ፈትኖ ሊቀበልና ሊታዘዝ ይገባል ።

2.1.4 የብርሃን መላእክት ስሞች

ኪሩቤል ፣ ሱራፌል በመባል በጋራ የሚጠሩ መላእክት አሉ ። ደግሞም በነጠላ ሚካኤልና ገብርኤል በመጽሐፍ ቅዱስ ተጠቅሰዋል ። (ይሁ. 9 ፣ ዳን. 10:13 ፣ 21 ፣ ራእ. 12:7 ፣ ዳን. 8:16 ፣ 9:20-21 ሉቃ. 1:26-38 ፣ ኢሳ. 6፣ 1-6 ፣ ዘፍ. 3:24 ፣ ሕዝ. 10:1 ፣ ኢሳ. 37:16 ፣ መዝ. 80:1፣ ሕዝ. 28:14 ፣ ዳን. 12:1)

2.2 የጨለማ መላእክት / የወደቁ መላእክት

2.1.1 ማንነት

በአመጽ ምክንያት ከእግዚአብሔር ዘንድ የወደቁ መላእክትና አለቃቸው ሰይጣን የጨለማ መላእክት ይባላሉ ። ሰይጣንና መላእክቱ ከውድቀት በፊት ከእግዚአብሔር ዘንድ የነበራቸውን ክብርና ሥልጣን አጥተዋል ። የወደቁ መላእክት ከፊሎቹ የታሰሩ ሲሆን ሌሎች ደግሞ ያልታሰሩና በመንቀሳቀስ ላይ ሆነው ክፉ ሥራን የሚሠሩ ናቸው ። (ሕዝ. 28:16 ፣ ኢሳ. 14:12-15 ፣ ይሁ. 6 ፣ 2 ጴጥ. 2:4)

2.2.2 ሥራቸው

የጨለማ መላእክት ተግባር የእግዚአብሔርን እቅድና ዓላማ መቃወም ነው ። ከዚህ የተነሳ እንደ እግዚአብሔር አምሳል በተፈጠረው ሰው ላይ ክፉ ሥራቸውን ያከናውናሉ ፤ ወደ ሰዎች ውስጥ በመግባት ያሰቃያሉ ፣ በሽታንም ያመጣሉ ። (ሉቃ. 8:26-30 ፣ 11:24-26 ፣ ማቴ. 17:14-15)

2.2.3 ከአማኞች ጋር ያላቸው ውጊያ

የጨለማ መላእክት የአማኞች ጠላቶች ናቸው ። በመሆኑም ክርስቲያኖች በእምነታቸው እንዳያድጉ ፣ ጌታን እንዳይመስሉ የእግዚአብሔርን ሥራ እንዳይሠሩ ይዋጓቸዋል ። በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ ደህንነት ያገኘ ሰው ከጨለማ መላእክት ግዛት / ሥልጣን ነጻ የወጣ በመሆኑ በእነርሱ ሊያዝ አይችልም ። ጌታ በሰጠው ኃይልና ሥልጣን አማኝ የክፋት ሠራዊትን ይቃወማል ፣ ምሽጋቸውንም ያፈርሳል ። (ኤፌ. 6:10-17 ፣ 1 ጴጥ. 5:8-9 ፣ ያዕ. 4:7-8 ፣ ቆላ. 1:13-14፣ 2 ቆሮ. 10:3-5)

3. ሰይጣን

3.1 ማንነት

ሰይጣን የእግዚአብሔር ዓላማና ፈቃድ ዋና ጠላት ፣ የክፋትና የዓመጽ ሁሉ ጀማሪ ፣ የወደቁት መላእክት አለቃ ነው ። ከውድቀቱ በፊት የእግዚአብሔርን ዙፋን የሚጋርድ ፣ ሥልጣን ፣ ጥበብና ውበት የነበረው ኪሩብ ነበር ። «በልዑል እመስላለሁ» ብሎ ራሱን ከፍ በማድረጉና በመታበዩ ከክብሩና ከሥልጣኑ ተዋረደ ፣ ከእግዚአብሔርም ዘንድ ወደ ምድር ተጣለ ። የመጨረሻውን ፍርድ እስኪቀበል ድረስ የዚህ ዓለም ገዥ ሆኖ በምድር ላይ ይሠራል ።

በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ሥልጣኑን ተገፍፏል ። አማኝም የዚህ ድል ተካፋይነው ። (ሕዝ. 28:12-18፣ ኢሳ.14፣
— 12—17 ፣ ኤፌ. 2:2 ፣ ዮሐ. 14:30 ፣ ቆላ. 2:18 ፣ ራዕ. 12
— 7—12 ፣ 17 ፣ ማቴ. 4:4-11 ፣ ዘፍ. 3:1-8)

3.2 የሚጠራባቸው ስሞች

ሰይጣን ተግባሩንና ባሕርዩን የሚገልጹ ስሞች አሉት ።

— አባብ ራእ. 12:9 ፣ 20:2

— ዲያቢሎስ ራእ. 12:9 ፣ 20:2

— ዘንዶ ራእ. 12:9 ፣ 20:2

— የዚህ ዓለም ገዥ ዮሐ. 14:30

— የዚህ ዓለም አምላክ 2 ቆሮ. 4:4

— ክፉው 1 ዮሐ. 2:13 ፣ 5 ፣ 19

— በአየር ላይ ሥልጣን ያለው አለቃ ኤፌ. 2:2

— ፈታኝ ማቴ. 4:3 ፣ 1 ተሰ. 3:5

— ሌባ ዮሐ. 10:10

— የሐሰት አባት ዮሐ. 8:44

— ነፍስ ገዳይ ዮሐ. 8:44

— ከሳሽ ራእ. 12:10 ፣ ዘካ. 3:1

— ብኤል ዜቡል ማቴ. 12፡24-27

— ቤልሆር 2 ቆሮ. 6፡15

— አብዶን/አጶልዮን ራእ. 9፡11

3.3 ባሕርዩና ሥራው

የሰይጣን አጠቃላይ ተግባር የእግዚአብሔርን ዓላማ ለማደናቀፍ ጥረት ማድረግ ነው ። ባሕርዩም በድርጊቶቹ ይገለጻል ።

— የእግዚአብሔርን ቃል ከሰው ልብ መስረቅ (ሉቃ. 8፡12)

— በእግዚአብሔር ሥራ ውስጥ እንክርዳድ መዝራት (ማቴ. 13፡24-30)

— የማያምኑትን ሰዎች ልብ ማሳወር (2 ቆሮ. 4፡4)

— ቅዱሳንን መክሰስ (ራእ. 12፡10 ፥ ዘካ. 3፡1-2 ፥

— የአማኞችን እምነት ለማጥፋት ጥረት ማድረግ (ሉቃ. 22፡31-32)

— የእግዚአብሔር ሥራ እንዳይሠራ ማዘግየት (1 ተሰ. 2፡18)

— እንደሚያገሳ አንበሳ እየዞረ ማስፈራራት (1 ጴጥ. 5፡8-9)

— የብርሃን መልአክ ለመምሰል ራሱን መለወጥ (2 ቆሮ. 11፡14)

3.4 በሰይጣንና በመላእክቱ ላይ አማኞች ያላቸው ሥልጣን

አማኞች ከሰይጣንና ከመላእክቱ ጋር የማያቋርጥ ውጊያ አለባቸው ። ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ሞትና በትንሣኤው የሰይጣንን ሥልጣን ሽሮ ድል ስላደረገው በስሙ የሚያምኑ ሁሉ የድሉ ተካፋዮች ናቸው ። የኢየሱስ ክርስቶስ ስም በሰማይ ፥ በምድር ፥ ከምድርም በታች ሥልጣን አለው ። አማኞች በዚህ ስም ሰይጣንና መላእክቱን ሊቃወሙ ፥ በአጋንንት የተያዙትንም አርነት ሊያወጡ ሥልጣን ተሰጥቷቸዋል ። (ቆላ. 2፡15 ፥ 1 ዮሐ. 3፡8፥ ቆላ. 1፡13 -14 ኤፌ. 1፡19-21 ፥ 1 ጴጥ.5፡9 ፥ ያዕ. 4፡7-8 ፥ ማር. 16፡17 ፥ ማር. 3፡26-27 ፥ ሉቃ. 10፡17-20 ፥ ኤፌ. 1፡19-21 ፥ ፊልጵ. 2፡ 9-10)

3.5 የሰይጣንና የመላእክቱ ፍጻሜ

የሰይጣንና የጭፍራዎቹ የጨለማ መላእክት ፍጻሜ ከቀድሞ ጀምሮ በተዘጋጀላቸው የእሳት ባሕር መጣልና ለዘላለም መሰቃየት ነው ። (ራእ. 20፡10 ፥ ይሁ. 6 ፥ ማቴ. 25፡41 ፥ 2 ጴጥ. 2፡4)

IX የመጨረሻ ዘመን

መጽሐፍ ቅዱስ የፍጥረታት አጀማመር እንዴት ፥ መቼና ለምን እንደ ነበረ ይናገራል ። በዚያ ላይ ግን አያበቃም ። የፍጥረት ፍጻሜ እንዴትና መቼ እንደ ሚሆንም ይናገራል ። ቤተ ክርስቲያኒቱ «ቅድመ-ታላቁ መከራ» እና «ቅድመ-ሺህ ዓመት መንግሥት» በመባል የሚታወቁትን አቋሞች ይዛለች ። እነዚህም አቋሞች ፦

ሀ. ቤተ ክርስቲያን የታላቁ መከራ ዘመን ከመጀመሩ አስቀድሞ ትነጠቃለች ፤

ለ. ጌታ ኢየሱስ የሺህ ዓመት መንግሥት ከመጀመሩ በፊት ወደ ምድር ይመጣና የሺሁን ዓመት በምድር ላይ ይነግሣል ፤ የሚሉ ናቸው ።

1. የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት

በመጨረሻ ዘመን ከሚከናወኑት ሁኔታዎች የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም መምጣት ዋናውን ሥፍራ ይይዛል ።

1.1 ምንነቱ

ከትንሣኤው በኋላ በክብር ወደ ሰማይ ያረገውና በአባቱ ቀኝ የተቀመጠው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በትንሣኤው አካል ወደ ምድር ይመለሳል ። (ማር. 14፡62 ፥ ሉቃ. 21፡27 ፥ ሐዋ. 1፡11 ፥ ዕብ 8፡28) ይህ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት የተባረከ ተስፋችን ነው ። (ቲቶ 2፡13)

1.2 እርግጠኛነቱ

ስለጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የመጀመሪያ መምጣት በብሉይ ኪዳን የተነገሩት ትንቢቶች ሁሉ ተፈጽመዋል ። ከእነዚህም መካከል ከዳዊት ዘር ፥ በቤተ ልሔም ከድንግል መወለዱ ፥ ተአምራታዊ የሆነ አገልግሎቱ ፥ በአህያ ውርንጫ ላይ ተቀምጦ ወደ ኢየሩሳሌም ከተማ መግባቱ ፥ ለሰላሣ ብር መሸጡ ፥ ሕማማቱ ፥ ሞቱ ፥ መቀበሩና ትንሣኤው ይገኙበታል ።

ስለ መጀመሪያው መምጣቱ የተነገሩት ትንቢቶች ሁሉ መፈጸማቸው ስለ ዳግም ምጽአቱ የተነገሩትም ሁሉ እንደ ሚፈጸሙ ያረጋግጣል ።

1.3 የሚመጣባቸው ሁኔታዎች

የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት ሁለት መልኮች ወይም ገጽታዎች አሉት ። እነዚህንም ሥውርና ግልጽ ብሎ መለየት ይቻላል ። ሥውር የተባለው ከአባቱ ቀኝ ተነስቶ ወደ ምድር የሚመጣበትንና አማኞች ሊቀበሉት እርሱ ወዳለበት በመነጠቅ ከእርሱ ጋር የሚገናኙበትን ሲሆን ፤ ግልጽ የተባለው ደግሞ በመላዕክቱና በቅዱሳኑ ታጅቦ ወደ ምድር የሚመጣበትን ነው ። ሁለቱ በሁኔታም በምክንያትም ይለያያሉ ።

1.3.1 ሥውር አመጣጡ

ሀ. ሁኔታው — በቶሎ/በቅርብ (ራዕ. 22፡7 ፤ 12)

— እንደ ሌባ (1 ተሰ. 5፡2 ፤ ራዕ. 16፡15)

— በድንገት/ባልታሰበ ሰዓት (ማቴ. 24፡44)

ለ. ምክንያቱ — አማኞችን ለመውሰድ (ዮሐ. 14፡2-3)

— ያንቀላፉ የሞቱ አማኞች ትንሣኤ እንዲያገኙ (1 ቆሮ. 15፡23 ፤ 1 ተሰ. 4፡15-17)

— በቅዱሳኑ ዘንድ ሊከበር ፤ በሚያምኑትም ሁሉ ዘንድ ሊገረም (2 ተሰ. 1፡10)

— አማኞችን ከታላቁ መከራ ለማዳን (1 ተሰ. 1፡10 ፤ ራዕ. 3፡10)

— ለእያንዳንዱ አማኝ እንደ የሥራው ብድራትን ለመክፈል (1 ቆሮ. 4፡5 ፤ 2 ቆሮ. 5፡10 ፤ 2 ተሰ. 1፡7)

1.3.2 ግልጽ አመጣጡ

ሀ. ሁኔታው — እየታየ (ዘካ. 12፡10 ፤ ሐዋ. 1፡11 ፤ ራዕ. 1፡7)

— በደመና (ማቴ. 24፡30)

— በአባቱ ክብር (ማቴ. 25፡31)

— በራሱ ክብር (ማቴ. 25፡31)

— በእሳት ነበልባል (2 ተሰ. 1፡6-7)

— በኃይልና በብዙ ክብር (ማቴ. 24፡30)

— ከመላዕክቱ ጋር (ማር. 8፡38)

— ከቅዱሳኑ ጋር (1 ተሰ. 3፡13 ፤ ይሁዳ. 14-15)

ለ. ምክንያቱ — የክርስቶስ ተቃዋሚውን ለመሻር (2 ተሰ. 2፡8)

— የአርማጌዶንን ጦርነት በድል ለመፈጸም (ዘካ. 14፡1-4 ፤ ራዕ. 16 ፤ 12-16 ፤ 9፡11 - 21)

— እሥራኤልን ለማዳን (ኤር. 30፡4-9 ፤ ማቴ. 24፡21-22)

— ዓመጸኞችን ለመበቀል/በአሕዛብ ለመፍረድ (ማቴ. 24፡31 ፤ 25፡32-46 ፤ 2 ተሰ. 1፡8 ፤ ይሁዳ. 15)

— አንድ ሺህ ዓመት በምድር ላይ ለመንገሥ (ዳን. 7፡13-14 ፤ ራዕ. 11፡15 ፤ 20፡4-6)

1.4 የመምጣቱ ምልክቶች

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግመኛ የሚመጣበትን ጊዜ ከእግዚአብሔር አብ በስተቀር ሌላ ማንም አያውቀውም ። (ማቴ. 24፡36) ቢሆንም የመምጫው ጊዜ መቃረቡን የሚጠቁሙ ምልክቶች አሉ ። ዋና ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው ፦

1.4.1 በእሥራኤል የሚሆኑ ምልክቶች

— እሥራኤላውያን ከተበተኑበት ሁሉ ወደ ምድራቸው መሰብሰባቸው (ሕዝ. 36፡24 ፤ 37፡21 ፤ ኤር. 31፡10)

— የእሥራኤል መንግሥት መመሥረትና የአሕዛብ ዘመን ፍጻሜ መቃረብ (ሉቃ. 21፡24)

— ባድማ የነበረው የእሥራኤል ምድር መለምለም (ሕዝ. 36፡8-15)

1.4.2 በቤተ ክርስቲያን የሚታዩ ምልክቶች

— ከአመጽ መብዛት የተነሣ የብዙ ሰዎች ፍቅር መቀዝቀዝ (ማቴ. 24፥12)

— የሐሰተኞች ክርስቶሶች / ነቢያት መነሳትና ታላቅ ምልክቶችን / ድንቆችን ማድረግ (ማቴ. 24፥24 ፤ 1 ጢሞ. 4፥1-3)

— የሚያስጨንቅ ዘመን መምጣትና ስለዚያ ዘመን የተሰጡ ምልክቶች (2 ጢሞ. 3፥1-8)

1.4.3 ከቤተ ክርስቲያን ውጭ የሚታዩ ምልክቶች

— ጦርነትና የጦርነት ወሬ መስማት (ማቴ. 24 6)

— የሕዝብ በሕዝብ ፤ የመንግሥትም በመንግሥት ላይ መነሳት (ማቴ. 24 7)

— የኖህና የሎጥ ዘመን ምልክቶች መታየት (ሉቃ. 17 26-30)

— የምርምርና የእውቀት መብዛት (ዳን. 12 4)

1.4.4 በተፈጥሮ ውስጥ የሚታዩ ምልክቶች

— ረሀብ ፤ ቸነፈርና የምድር መናወጥ በልዩ ልዩ ሥፍራ መሆን ፤ እየጨመረ መሄድ (ማቴ. 24 7)

— በሰማይ ላይ የሚሆኑ የሚያስፈሩ ነገሮችና ምልክቶች መታየት (ሉቃ. 21 11)

1.4.5 የምልክቶቹ አገልግሎት

— እሥራኤልና አሕዛብ እግዚአብሔርን ያውቁ ዘንድ (ሕዝ. 36 11 ፤ 23 ፤ 36 ፤ 38 ፤ 37:13 ፤ 14 ፤ 28)

— አማኞች የጌታ ኢየሱስ ዳግም መምጫ እንደ ደረሰ እንዲያውቁ (ማቴ. 24 32-33)

— አማኞች በጌታ ሥራ በመጠመድ እንዲኖሩ (ማቴ. 24 45-51)

— አማኞች በጸሎት በመትጋት እንዲኖሩ (ሉቃ. 21:36)

— አማኞች ሲሆኑ ካሉት መጥፎ ነገሮች እራሳቸውን በመጠበቅ እንዲኖሩ (2 ጢሞ. 3 10-11 ፤ 14)

2. የክርስቶስ የሆኑት ትንሣኤ

መጽሐፍ ቅዱስ ሰው ሁሉ በአዳም እንደሚሞትና እንደዚሁ ደግሞ ሰው ሁሉ በክርስቶስ ሕያው እንደሚሆን ያስተምራል ። (ሮሜ 5 12-14 ፤ 1 ቆሮ. 15 21-22)
የሙታን ሁሉ ትንሣኤ በአንድ ጊዜ አይሆንም ። የትንሣኤ በኩር ጌታ ኢየሱስ ነው ። (1 ቆሮ. 15 23 ፤ ቆላ. 1:18) ከእርሱ ቀጥሎ በሁለተኛ ተራ የሚነሱት የእርሱ የሆኑት ናቸው ። (1 ቆሮ. 15 23) ይህም ከአቤል ጀምሮ በብሉይና በአዲስ ኪዳን ዘመናት የነበሩ ቅዱሳንን ሁሉ ያጠቃልላል ። (ዕብ. 11፡4 ፤ ማር. 12 26-27) ይህ ትንሣኤ የሚሆነው ጌታ ኢየሱስ በሰውር በሚመጣ ጊዜ ሲሆን (1 ቆሮ. 15 23) በሚከተሉት ስሞችም ተጠቅሷል ።

— የዘለዓለም የሕይወት ትንሣኤ (ዳን. 12:2 ፤ ዮሐ. 5-28-29)

— የጻድቃን ትንሣኤ (ሉቃ. 14:14)

— የፊተኛው ትንሣኤ (ራዕ. 20:5-6)

3. መነጠቅ

አማኞች ጌታን በአየር ለመቀበል ከምድር ወደ አየር የሚያደርጉት ጉዞ መነጠቅ ይባላል ። (1 ተሰ. 4 15-17)
በዚህ ሥውር በሆነው የጌታ ኢየሱስ ዳግም መመለስ ጊዜ የፊተኛው ትንሣኤ ተካፋዮችና በዚያን ጊዜ በምድር ላይ በሕይወት-ሥጋ የሚገኙ አማኞች ሁሉ በአንድነት ሆነው እርሱን በአየር ለመቀበል በደመና ይወሰዳሉ ። በዚህ ጊዜ በሕይወት-ሥጋ በምድር ላይ የሚገኙ አማኞች በቅጽበተ-ዓይን በመለወጥ በክርስቶስ አንቀላፍተው እንደ ተነሱት ሁሉ የማይበሰብስ አካል ይለብሳሉ ። (1 ቆሮ. 15 51-52)

ከመነጠቅ በኋላ የሚከተሉት ይከናወናሉ

3.1 የክርስቶስ ፍርድ ወንበር

አማኞች ከተነጠቁ በኋላና ከጌታ ጋር ወደ ምድር ከመመለሳቸው በፊት በክርስቶስ ፍርድ ወንበር ፊት ይቀርባሉ ። ይህ የፍርድ

ወንበር አንድ አማኝ በምድር ላይ በሕይወት-ሥጋ በነበረ ጊዜ ስለ ሠራው ሥራ ብድራት የሚቀበልበት ወይም ሥራው ተቃጥሎበት ያለ ብድራት የሚቀርበት እንጂ የሚኰነንበት አይደለም ።

(ሮሜ 8፡1 ፣ 1 ቆሮ. 3፡12-15 ፤ 4፡5 ፣ ራዕ. 22፡12)

3.2 የበጉ ሠርግ እራት

ቤተ ክርስቲያን ከተነጠቀች በኋላና ከጌታ ጋር ወደ ምድር ከመመለስዋ በፊት የበጉ ሠርግ እራት ይሆናል ። ስለዚህ ሠርግ ጌታ ኢየሱስ የሰጣቸው ምሳሌያዊ መግለጫዎችና ማረጋገጫዎች አሉ ። (ማቴ. 25፡1-10 ፣ ሉቃ. 12፡35-40 ፣ ራዕ. 19፡9)

4. የዳንኤል ሰባኛ ሱባዔ

በነቢዩ በዳንኤል ትንቢት መሠረት ኢየሩሳሌምን ለማደስ ትዕዛዝ ከሚወጣበት ጊዜ አንስቶ የእሥራኤል ኃጢአት ፈጽሞ እስከሚሠረይበትና የዘላለም ጽድቅ እስከሚጀምርበት ድረስ ያለው የጊዜ እርዝመት ሰባ ሱባዔ ወይም 400 ዓመት ነው (ዳን. 9፡24-25) ። ከዚህ ጊዜ ውስጥ 69 ሱባዔ ወይም 483 ዓመት ጌታ ኢየሱስ በተገደለ ጊዜ ተፈጽሞአል (ዳን. 9፡26) ። አንድ ሱባዔ ይቀራል ። በ69ኛውና በ70ኛው ሱባዔዎች መካከል የቤተ ክርስቲያን ዘመን ገብቷል ። ይህ ዘመን ፦

— የእግዚአብሔር መንግሥት ከእሥራኤል ተወስዳ ፍሬዋን ለሚያደርግ ሕዝብ የተሰጠችበት ነው ። (ማቴ. 21፡43)

— የአሕዛብ ሙላት እስኪገባ ድረስ በእሥራኤል ላይ ድንዛዜ የሆነበት ነው ። (ሮሜ 11፡25)

— እግዚአብሔር ለስሙ የሚሆንን ወገን ከአሕዛብ የሚወስድበት ነው ። (ሐዋ. 15፡14)

— ለብሉይ ኪዳን ነቢያት ተሰውሮ የነበረና በአዲስ ኪዳን የተገለጠ ነው ። (ኤፌ. 3፡5-6)

ይህ ዘመን አብቅቶ ቤተ ክርስቲያን ስትነጠቅ ተቋርጦ የነበረው የዳንኤል ሰባኛ ሱባዔ ይቀጥላል ። በዚህ የመጨረሻ ሱባዔ ወይም ሰባት ዓመት ጊዜ ውስጥ የእግዚአብሔር ዕቅድ ትኩረት እንደ ገና በእሥ ራኤል ላይ ይሆናል ።

በሰባኛው ሱባዔ የሚገለጹት ዋና ዋና ሁኔታዎች የሚከተሉት ናቸው —

4.1 የክርስቶስ ተቃዋሚ

ሰባኛው ሱባዔ የሚጀመረው በዚህ በክርስቶስ ተቃዋሚውና በእሥራኤል መንግሥት መካከል በሚደረገው ጽኑ ቃል ኪዳን ነው (ዳን. 9 27) ። ይህ ቃል ኪዳን ለእሥራኤል ከሚያስገኝላት መብቶች መካከል ቤተ መቅደስዋን መሥራትና ፣ በዚያም እንደ ቀድሞው ሥርዓትዋ መሥዋዕትንና ቁርባንን ማቅረብን ይጨምራል ። (ዳን. 9፡27 ፣ ማቴ. 24፡15 ፣ 2 ተሰ. 2፡4) ። በሱባዔው እኩሌታ ላይ የክርስቶስ ተቃዋሚው ቃል ኪዳኑን ያፈርሳል (ዳን. 9፡27 ፣ ራዕ. 13፡5) ። ስለዚህ ሰው መጽሐፍ ቅዱስ ከሚናገራቸው ነገሮች መካከል የሚከተሉት ይገኛሉ ።

— ከሰይጣን በሆነ ተአምራዊ አሠራር ከሞት በኋላ ሕይወት ያገኛል (ራዕ. 13 3 ፤ 14 ፣ 17 8) ።

— በሰይጣን ኃይል ተአምራትን ፣ ምልክቶችን አስደናቂ ነገሮችን ያደርጋል (2 ተሰ. 2፡9) ።

— ዲያቢሎስ ኃይሉን ፣ ዙፋኑንና ትልቅ ሥልጣን ይሰጠዋል (ራዕ. 13 2) ።

— ከአማልክት ሁሉ በላይ እራሱን ከፍ በማድረግ በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ይቀመጣል (ዳን. 11 36 ፣ ማቴ. 24 15 ፣ 2 ተሰ. 2፡4) ።

— ጌታ ኢየሱስ ሲመጣ በአፉ እስትንፋስ ያጠፋዋል (2 ተሰ. 2፡8 ፣ ራዕ. 19፡ 21) ።

4.2 ሐሰተኛው ነቢይ

ሐሰተኛው ነቢይ በሰባኛው ሱባዔ ውስጥ በዓለም የታሪክ መድረክ ላይ የሚገለጸው ሁለተኛው ሰው ነው ። (ራዕ. 13 11) ይህም ሰው ፦

— በሐሰተኛው ክርስቶስ ሥልጣን ይሠራል ። (ራዕ. 13 12)

— ምድር ሁሉ ለክርስቶስ ተቃዋሚ እንዲሰግድለት ያደርጋል (ራዕ. 13 12)

— እሳትን ከሰማይ እስኪያወርድ ድረስ ታላላቅ ተአምራትን ያደርጋል ። (ራዕ. 13፡13)

— ለክርስቶስ ተቃዋሚ ምስል እንዲሠሩ ሕዝብን ያነሳሳል ፣ የተሠራውም ምስል እስትንፋስ እንዲኖረው ያደርጋል ። (ራዕ. 13፡15)

— ሰዎች የክርስቶስ ተቃዋሚውን ስም ወይም የስሙ ቍጥር ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት (666) ያለበትን ምልክት በክንዳቸው ወይም በግንባራቸው እንዲቀበሉ ያደርጋል (ራዕ. 13:16-17)

የክርስቶስ ተቃዋሚና ሐሰተኛው ነቢይ ወደ ገሐነም እሳት ለመጣል የመጀመሪያዎቹ ፍጡሮች ይሆናሉ ። (ራዕ. 19:20) ። ወደ ገሐነም በመጣል ዲያቢሎስን እራሱን በአንድ ሺህ ዓመት ይቀድሙታል (ራዕ. 20:10) ።

4.3 ታላቁ መከራ

ከዳንኤል ሰባኛ ሱባዔ ውስጥ የመጨረሻው ሦስት ዓመት ተኩል የ«ታላቁ መከራ» ጊዜ ነው ። ታላቁ መከራ የሚባለው እንደዚያ ያለ መከራ ከዚያ በፊት ሆኖ ስለማያውቅና ከዚያ በኋላም ስለማይሆን ነው ። (ዳን. 12:1 ፡ ማቴ. 24:21) ። የመከራው ቀኖች ባያጥሩ ኖሮ ማንም ሰው አይተርፍም ነበር ። (ማቴ. 24:22) ። ዓለም ሁሉ የዚያ መከራ ተካፋይ የሚሆን ቢሆንም እንኳን ያ መከራ በመሠረቱ የእሥራኤል መከራ ነው (ኤር. 30:7) ሆኖም እሥራኤል ከመከራው ትድናለች ። መሢሕዋንም በንስሐና በእምነት ትቀበላለች ። (ዘካ. 12:10-14 ፡ ሮሜ 11:26) ።

4.4 የአርማጌዶን ጦርነት

ታላቁ መከራ የሚደመደመው በአርማጌዶን ጦርነት ነው ። ይህ ጦርነት በእሥራኤል አገር አርማጌዶን በሚባል ሥፍራ ይደረጋል ። (ራዕ. 16:16) ። የዓለም ነገሥታት ሁሉ ይካፈሉበታል ። (ኢዮ. 3:1-2 ፡ ዘካ. 14:2) ። ነገሥታቱን ለጦርነት የሚያስከትቱአቸው ርኩሳን መናፍስት ናቸው ። (ራዕ. 16:13-14) ። ጦርነቱ የሚካሄደው በአንድ በኩል በምድር ነገሥታትና በመሪያቸው በክርስቶስ ተቃዋሚ በሌላ በኩል ደግሞ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስና በጭፍራዎቹ መካከል ነው (ዘካ. 14:3 ፡ ራዕ. 19:19) ። ጦርነቱ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር መምጣትና ድል አድራጊነት ይፈጸማል (ዘካ. 14:4 ፡ 2 ተሰ. 2:8 ፡ ራዕ. 19:21) ።

4.5 የዲያቢሎስ መታሰር

ጌታ ኢየሱስ በክብር ወደ ምድር ሲመጣ ዲያቢሎስ ይያዝና ይታሰራል ። ወደ ፊትም ሰዎችን እንዳያስት ለአንድ ሺህ ዓመት ወደ ጥልቁ ይጣልና በዚያ ይዘጋበታል ። (ራዕ. 20:1-3) ።

4.6 የሰባኛው ሱባዔ ቅዱሳን

በሰባኛው ሱባዔ ውስጥ የሚያምኑ አይሁድና አሕዛብ ይኖራሉ ። (ራዕ. 6:9-11 ፡ 7 9-17 ፡ 20:4)

እነዚህ የሚያምኑት በአንድ መቶ አርባ አራቱ ሺህ አይሁድ ወንጌላውያን ስብከት ነው (ራዕ. 7:3-8) ። በሁለቱ ነቢያት ስብከት የሚያምኑም ይኖራሉ (ራዕ. 11:3-13) ። በቤተ ክርስቲያን ዘመን ወንጌል ተሰብኮላቸው የነበሩ ፡ ነገር ግን በዚያን ጊዜ ያላመኑ ፡ አሁን ወደ እምነት የሚመጡም ይኖራሉ ።

ከእነዚህ ውስጥ በእርጅና ፡ በሕመም ወይም በእምነታቸው ምክንያት በሰባቱ ዓመት ውስጥ የሚሞቱት ጌታ ወደ ምድር ከመምጣቱ በፊት ትንሣኤ የሚያገኙ ሲሆኑ ፡ ጌታ ሲመጣ በሕይወት-ሥጋ በምድር ላይ የሚገኙት ግን የአሕዛብ ፍርድ በተባለው በፊቱ ይቆማሉ ። ይህም ፍርድ ቀጥሎ እንደተመለከተው በሺው ዓመት መንግሥት መጀመሪያ ላይ ይፈጸማል ።

5. የሺህ ዓመት መንግሥት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር ከመጣ በኋላ በክብር ዙፋኑ ላይ ይቀመጣል (ማቴ. 19:28 ፡ 25:31) ። ያን ጊዜ የአንድ ሺህ ዓመት መንግሥት በመባል የሚታወቀው ዘመን ይጀመራል (ዳን. 7 13-14 ፡ ራዕ. 20:4-6) ።

5.1 የአሕዛብ ፍርድ

ጌታ ኢየሱስ ወደ ምድር ሲመጣ አሕዛብ ሁሉ ለፍርድ በፊቱ ይሰበሰባሉ (ማቴ. 25:31) ። እነዚህ አሕዛብ ጌታ ኢየሱስ በሚመጣበት ጊዜ በምድር ላይ በሕይወተ-ሥጋ ያሉ ናቸው ። ከፊሉ በሰባቱ ዓመት ውስጥ ያመኑና ከሞት የተረፉ ሲሆኑ ከፊሉ ደግሞ ያላመኑ ናቸው (ማቴ. 25 33) በጎች የተባሉት አማኞች የአንድ ሺውን ዓመት መንግሥት ውረሱ ሲባሉ (ማቴ. 25:34) ፡ ፍየሎቹ የተባሉት የማያምኑት ደግሞ ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደ ተዘጋጀ ወደ ዘላለም እሳት ይሄዳሉ (ማቴ. 25:41) ። በጎች ወይም ፍየሎች የሚባሉት «ወንድሞች» ሊተባሉ ለእሥራኤላውያን በታላቁ መከራ ጊዜ ስላደረጉት ወይም ስላላደረጉት በጐ ነገር ነው (ማቴ. 25:40-45) ። (ይህ ፍርድ በታላቁ ነጭ ዙፋን ፍርድ ጊዜ ይሆናል የሚል አስተሳሰብም አለ ።)

5.2 የመንግሥቱ ዜጎች / ተካፋዮች

ወደ አንድ ሺው ዓመት መንግሥት የሚሻገሩት በትንሣኤው አካል ያሉ የብሉይና፡የአዲስ ኪዳን ቅዱሳን የነገሥታት ንጉሥ ከሆነው

ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር የመንግሥቱ ገዥ ዜጎች ሲሆኑ ፣ በአዳማዊ ሥጋ ያሉ ነገር ግን ያመኑና የዳኑ እሥራኤላውያንና አሕዛብ የመንግሥቱ ተገዥ ዜጎች ይሆናሉ (ማቴ.19፥28፣ 1 ጴጥ. 2፥9፣ ራዕ. 20 4-6) ።

5.3 ሌሎች የመንግሥቱ ባሕርያት

— የፍትህ ፣ የሰላምና የጽድቅ መንግሥት ነው (ኢሳ. 11 3-5) ።

— በእንስሳትና በአራዊት መካከል መበላላትና መጠፋፋት አይኖርም (ኢሳ. 11፥6-8 ፣ 65፥25) ።

— የሰው ዕድሜ እጅግ ይረዝማል (ኢሳ. 65 20-22) ።

— ምድር እግዚአብሔርን በማወቅ ትሞላለች (ኢሳ. 11፥9 ኤር. 31፥34) ።

— ፍጥረት ከጥፋት ባርነት ነፃ ይወጣል (ሮሜ 8፥19-22) ።

5.4 የዲያቢሎስ መፈታት / የጐግና ማጐግ ጦርነት

በሺው ዓመት ማብቂያ ላይ ዲያቢሎስ ለአጭር ጊዜ ከእሥራቱ ይፈታል (ራዕ. 20፥7) ። በዚያም ጊዜ ሰዎችን ለማሳት የመጨረሻ ጥረት ለማድረግ ወደ ምድር ሁሉ ይወጣል ። ከምድርም ዙሪያ ጐግና ማጐግ በመባል የሚታወቁትን በቅዱሳን ሰፈርና በተወደደችው ከተማ ላይ ለጦርነት ያስከትታል (ራዕ. 20 8) ። እነዚህ ሰዎች የሺው ዓመት መንግሥት የመጀመሪያ ዜጐች ልጆችና የልጅ ልጆች ናቸው ። በጽድቅ መንግሥት ውስጥ የተወለዱ ቢሆኑም እንኳን በግላቸው በጌታ ባለማመናቸው ምክንያት ለሰይጣን ሽንገላ ምቹ ሆነው የሚገኙ ናቸው ። እሳት ከሰማይ ከእግዚአብሔር ዘንድ ወርዶ ይበላቸዋል (ራዕ. 20፥9) ። ያሳታቸው ዲያቢሎስ ተይዞ ለመጨረሻ ጊዜ በእሳት ባህር ውስጥ ይጣላል ። በዚያም ለዘለዓለም ይሰቃያል (ራዕ. 20፥10) ።

6. የሙታን ትንሣኤ

በሺው ዓመት ፍጻሜ ላይ የሙታን ትንሣኤ ይሆናል ። ይህ የመጨረሻው ትንሣኤ ነው ፣ የሚሆነውም የፊተኛው ትንሣኤ ከሆነ ከአንድ ሺህ ዓመት በኋላ ነው (ራዕ. 20 5) ። የዚህ ትንሣኤ ተካፋዮች ሁለተኛው ሞት ወይም የገሐነመ እሳት ፍርድ ይጠብቃቸዋል (ራዕ 20፥6-14) ።

እነዚህም ሰው ከተፈጠረ ጊዜ ጀምሮ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ባለማመናቸው ስማቸው በሕይወት መጽሐፍ ሳይጻፍ የሞቱ ሁሉ ናቸው (ራዕ.20፥13-15) ። ይህ ትንሣኤ የሚሰተሉት አይነት ሌሎች ስሞች አሉት —

— የእፍረትና የዘላለም ጉስቁልና ትንሣኤ (ዳን. 12፥2)

— የፍርድ ትንሣኤ (ዮሐ. 5፥29)

— የኋለኛው ትንሣኤ (ራዕ. 20፥6)

7. የታላቁ ነጭ ዙፋን ፍርድ

በኋለኛው ትንሣኤ ጊዜ የሚነሱ ሙታን ሁሉ ፍርዳቸውን ለመቀበል በታላቁ ነጭ ዙፋን ፍርድ ፊት ይቀርባሉ (ራዕ. 20፥11-12) ። በዚህኛው ፍርድ ጊዜ «የሕይወት መጽሐፍ» የተባለ አንድ መጽሐፍና «መጻሕፍት» የተባሉ ሌሎች መጻሕፍት ይከፈታሉ ። ሙታን ፍርዳቸውን የሚቀበሉት በሁለቱም መጻሕፍት መሠረት ነው ። በሕይወት መጽሐፍ ተጽፈው ያልተገኙ ሁሉ በእሳት ባሕር ውስጥ ይጣላሉ (ራዕ. 20፥15) ። በመጻሕፍትም ተጽፎ እንደ ነበረ እንደ ሥራቸው መጠን ይከፈላሉ (ራዕ. 20፥12) ።

ይኸውም የፍርዱ ተቀባዮች በሥራቸው ኃጢአተኞች መሆናቸውን ያረጋግጥላቸዋል ። (ኢሳ. 64 6 ፣ ሮሜ 3፥9-10) ። በሕይወት መጽሐፍ ስማቸው ባለመገኘቱ በታረደላቸው በግ ያላመኑና የኃጢአታቸውን ሥርየት በደሙ ያላገኙ ናቸው ። (ራዕ. 5፥9-10) ። በዚህም ምክንያት በእግዚአብሔር ጽድቅና ቅን ፍርድ ወደ ሁለተኛው ሞት ይሄዳሉ (ሮሜ 3 8 ፣ 3፥26) ።

በዙፋኑ ላይ ከተቀመጠው ፊት ሰማይና ምድር በመሸሻቸው ይህ ፍርድ የሚደረገው በምድርም ሆነ በሰማይ ላይ አይደለም (ራዕ. 20፥11) ። እግዚአብሔር አብ ፍርድን ሁሉ ለወልድ ስለ ሰጠው በዙፋኑ ላይ የተቀመጠው ጌታ ኢየሱስ ነው (ዮሐ. 5፥22) ።

በታላቁ ነጭ ዙፋን ፊት ለፍርድ ከሚቀርቡት መካከል ሞትና ሲኦል ይገኛሉ (ራዕ. 20፥14) ። እስከዚያ ጊዜ ድረስ በውስጣቸው ይዘዋቸው የነበሩትን ሙታን ሁሉ ሥጋ ከሰጡ በኋላ እነርሱ ራሳቸው ፍርድን በመቀበል ወደ እሳቱ ባሕር ይጣላሉ (ራዕ. 20፥13 ፤ 14) ። ያን ጊዜ አለቅነት ሁሉ ፣ ሥልጣን ሁሉ ፣ ኃይልም ፣ ሞትም ይሻራሉ ። እግዚአብሔር ሁሉን ከኢየሱስ እግር በታች ያስገዛል ። ይህም ሲሆን ሁሉን ካስገዛለት በቀር መሆኑ ነው ። ስለዚህ መንግሥቱን ለአባቱ ለእግዚአብሔር አሳልፎ ይሰጣል (1 ቆሮ. 15፥24-28) ።

8. ዘላለም

ከታላቁ ነጭ ዙፋን ፍርድ በኋላ ዘላለም ይጀመራል ። የዘላለም ባሕርያት የሚከተለውን ይመስላሉ —

— አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር (ኢሳ. 65፡17 ፣ ራዕ. 21፡1)

— በጉ ራሱ ብርሃንዋ ነውና በአዲሱ ሰማይ ላይ ፀሐይና ጨረቃ አይኖሩም (ራዕ. 21፡23)

— በአዲሱ ምድር ላይ ባሕር የለም (ራዕ. 20፡1)

— የቀደመው ሥርዓት ባሕርያት የሆኑት ሞት ፣ ኃዘን ፣ ጩኸት ፣ ስቃይ አይኖሩም (ራዕ. 21፡4)

— እግዚአብሔር ሁሉን አዲስ ያደርጋል (ራዕ. 21፡5)

— እግዚአብሔር እርሱ ራሱ ከሕዝቡ ጋር ይኖራል (ራዕ. 21፡3 ፣ ሕዝ. 48፡35)

— በጉ ራሱ መቅደስዋ ነውና በሰማያዊቱ ኢየሩሳሌም መቅደስ አይኖርም (ራዕ. 21፡22)

— ቅዱሳን እግዚአብሔርን ያመልካሉ ፣ ያመሰግናሉ ፣ ይዘምራሉ (ራዕ. 4፡9-11 ፣ 5፡8—14 ፣ 7፡9-12)

በዚህ የዘላለም ሀሴት የሚኖሩት እስከ ሺው ዓመት ፍጻሜ ድረስ በምድር ላይ የኖሩ ቅዱሳን ሁሉ ናቸው ። እነዚህም የብሉይ ኪዳን ፣ የአዲስ ኪዳን ፣ የሰባው ሱባዔና የሺው ዓመት መንግሥት ቅዱሳን ናቸው ። የዲያቢሎስና የመላእክቱ ፣ የክርስቶስ ተቃዋሚና የሐሰተኛው ነቢይ ፣ እንዲሁም እስከ ሺው ዓመት ፍጻሜ ድረስ በጌታ በኢየሱስ ያላመኑ ሁሉ ግን የዘላለም መኖሪያቸው የእሳቱ ባሕር ይሆናል (ማቴ. 25፡41 ፣ ራዕ. 20፡12)።

FULL GOSPEL BELIEVERS CHURCH

STATEMENT OF FAITH

1. We believe that the Holy Bible which contains the sixty six books of the Old and New Testaments is the inspired word of God. It is inerrant and is the final authority in all matters of faith and conduct.

2. We believe in One God in the Holy Trinity of the Father, the Son and the Holy Spirit.

3. We believe in the sovereignty of God in creation, providence, revelation, redemption and final judgment.

4. We believe in the Lord Jesus Christ, Son of God, born of the virgin Mary, True God and True Man, in His redemptive death on the cross, His burial, His bodily resurrection from the dead, His ascension to the Father's right hand and His glorious return to judge the living and the dead.

5. We believe that man, created in the image of God has fallen in sin and is therefore guilty, subject to the wrath and condemnation of God.

6. We believe that man could be delivered from the guilt, power and penality of sin through the redemptive work of the sinless Son of God, Jesus Christ our Lord who died on the cross as man's perfect substitute. Hence we believe that the sinner shall be saved by the grace of God through faith in Christ alone.

7. We believe that the Holy Spirit works in the life of the repentant sinner granting conviction of sin and creating him anew as a result of faith in Jesus Christ.

8. We believe in the indwelling of the Holy Spirit in the believer. We believe that the believer recieves power and speaks in tongues when baptized by the Holy Spirit and can be filled with the Spirit constantly.

9. We believe that God the Holy Spirit is active today dividing gifts of grace to the body of Christ, to work miracles, heal the sick, cast out demons and do other deeds for the glory of our Lord and Saviour Jesus Christ, for the extension of God's kingdom and for the edification of the church.

10. We believe in the one Holy Church which is the Body of Christ and to which all believers belong.

11. We believe that the repentant sinner who professes faith in Jesus Christ shall identify with the death and resurrection of Christ through water baptism by immersion in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit. We also believe that the believer partakes of the Lords' supper to declare the Lord's death till He comes and to show his fellowship with other believers in the Body of Christ.

12. We believe in the resurrection of the dead, in eternal judgment of the wicked and eternal bliss of the saved.